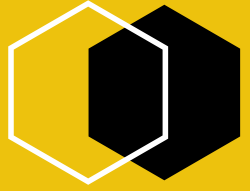

**KOB SUBYEKTLƏRİNİN ALTERNATİV
MALİYYƏ MƏNBƏLƏRİNDƏN
İSTİFADƏ SƏVİYYƏSİNİN MÜƏYYƏN
EDİLMƏSİ**

Mündəricat

1. | Sorğu Haqqında Ümumi Məlumat
2. | Sorğu Üzrə Respondentlər Haqqında Ümumi Məlumat
3. | Müəssisələrin Alternativ Maliyyə Mənbələrindən İstifadə Səviyyəsinin Müəyyən Edilməsi Sorğusu Üzrə Nəticələr
4. | Çarpaz Testlər
5. | Təhlillərə Uyğun Müvafiq Təkliflər

01

Sorğu Haqqında Ümumi Məlumat

Azərbaycan Respublikasının Kiçik və Orta
Biznesin İnkişafı Agentliyi (KOBİA)

Sorğu KOBİA-nın sifarişi əsasında «**GMB Klaster Konsaltinq**»
MMC şirkəti tərəfindən keçirilmişdir.

SORĞUNUN MƏQSƏDİ

Sorğu KOB subyektlərinin alternativ maliyyə mənbələrindən istifadə səviyyəsinin müəyyən edilməsi məqsədi ilə keçirilmişdir.

KEÇİRİLMƏ METODOLOGİYASI

Sorğuda anket metodu tətbiq edilmişdir.

RESPONDENTLƏRİN ÜMUMİ SAYI

Sorğuda 605 KOB subyekti iştirak etmişdir.

SORĞUNUN HƏDƏFİ

Sorğunun hədəfi mikro, kiçik və orta sahibkarlıq müəssisələridir.

SORĞUNUN ƏHATƏ ETDİYİ DÖVR

Sorğu
15.05.2024 – 15.06.2024
dövrələrini əhatə edir.

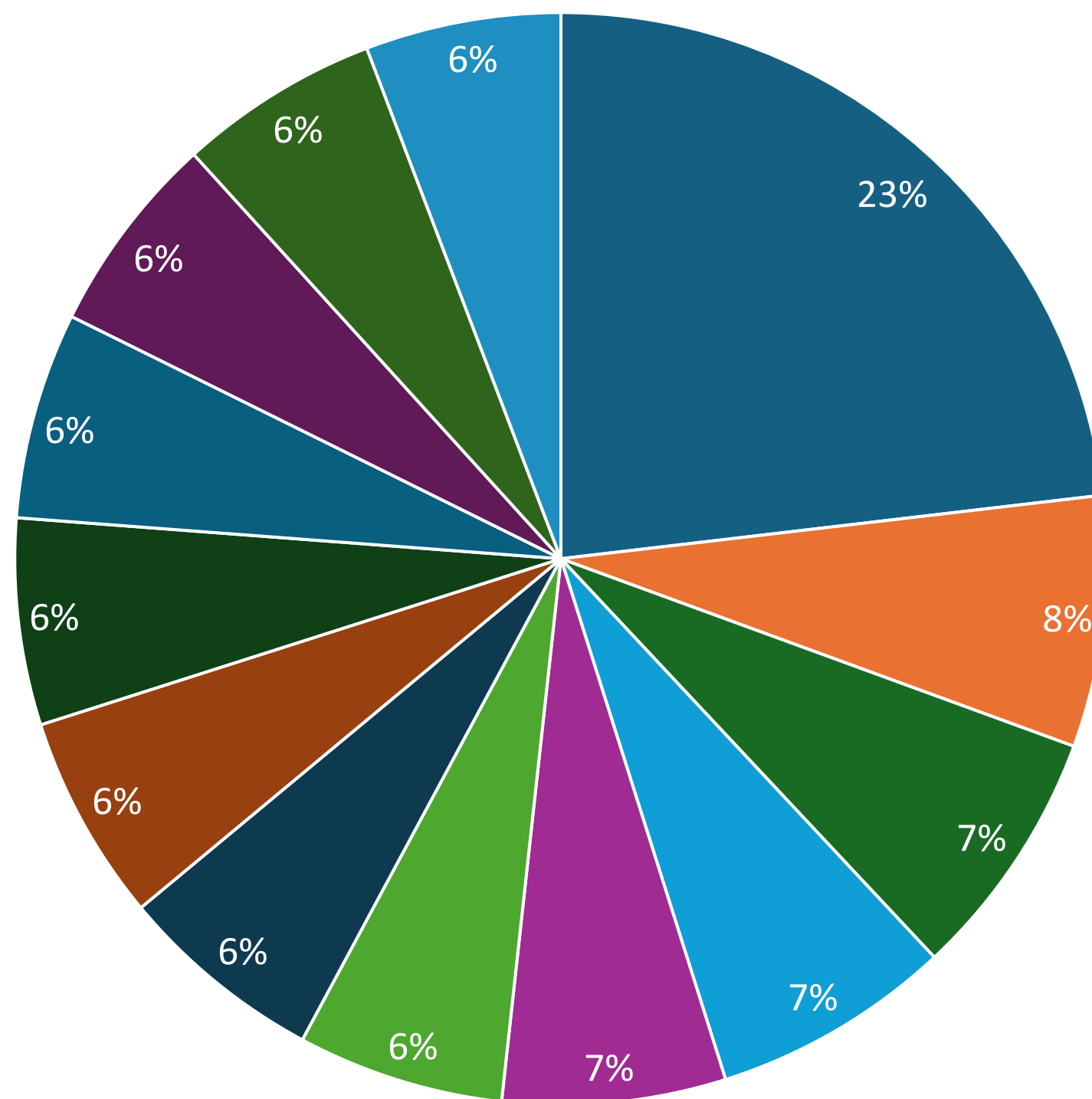

02

Respondentlər Haqqında Ümumi Məlumat

01.

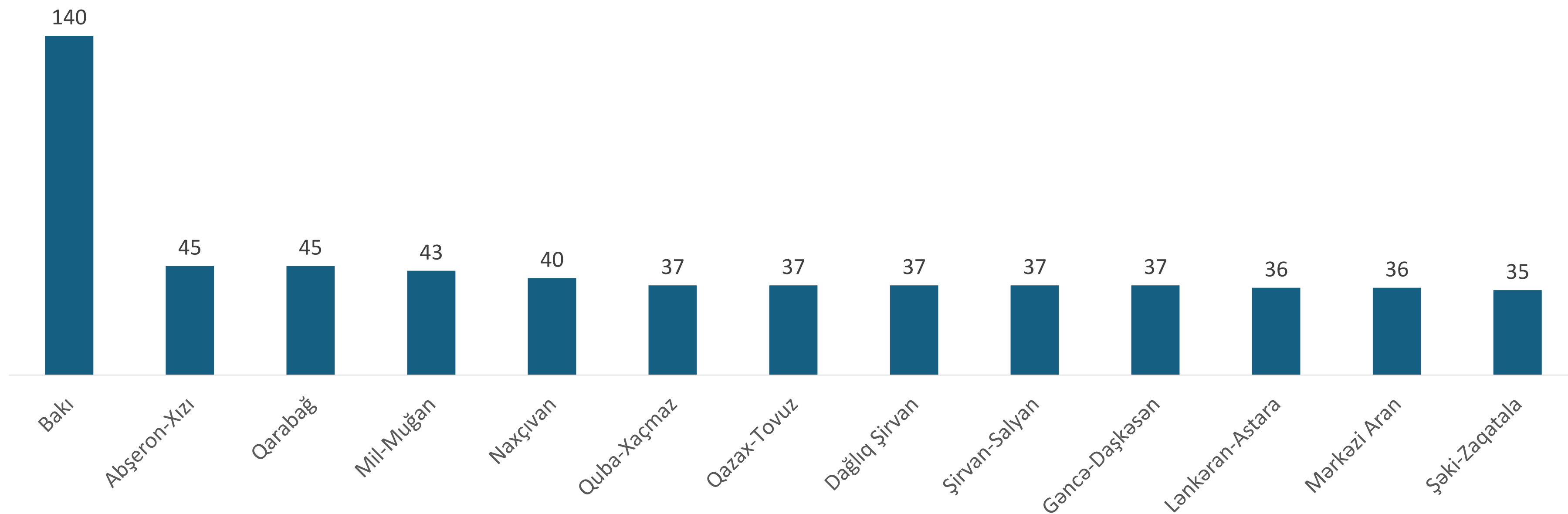
Müəssisənin fəaliyyət göstərdiyi iqtisadi rayon (Faizlərlə)

- Bakı
- Abşeron-Xızı
- Qarabağ
- Mil-Muğan
- Naxçıvan
- Quba-Xaçmaz
- Qazax-Tovuz
- Dağlıq Şirvan
- Şirvan-Salyan
- Gəncə-Daşkəsən
- Lənkəran-Astara
- Mərkəzi Aran
- Şəki-Zaqatala

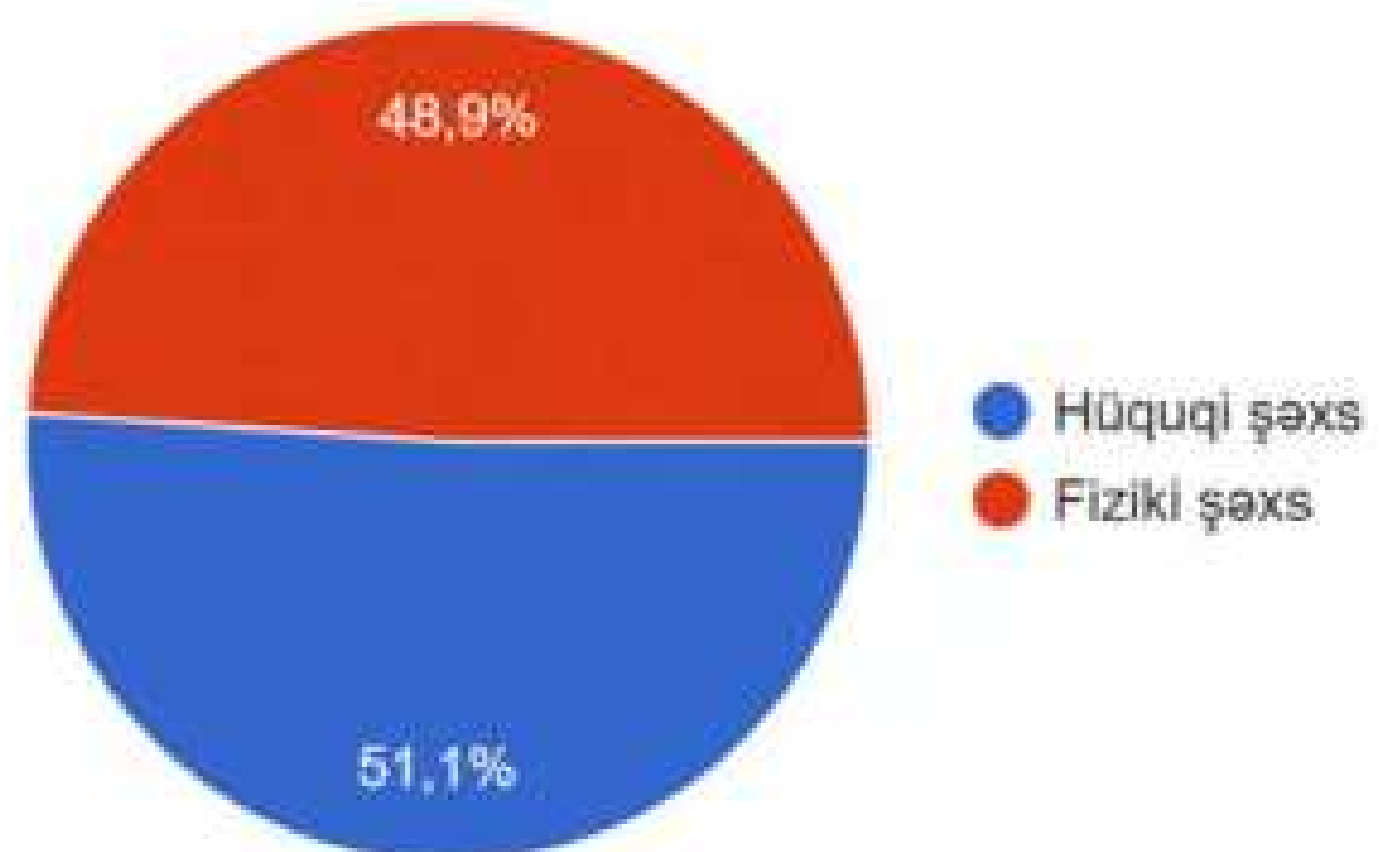
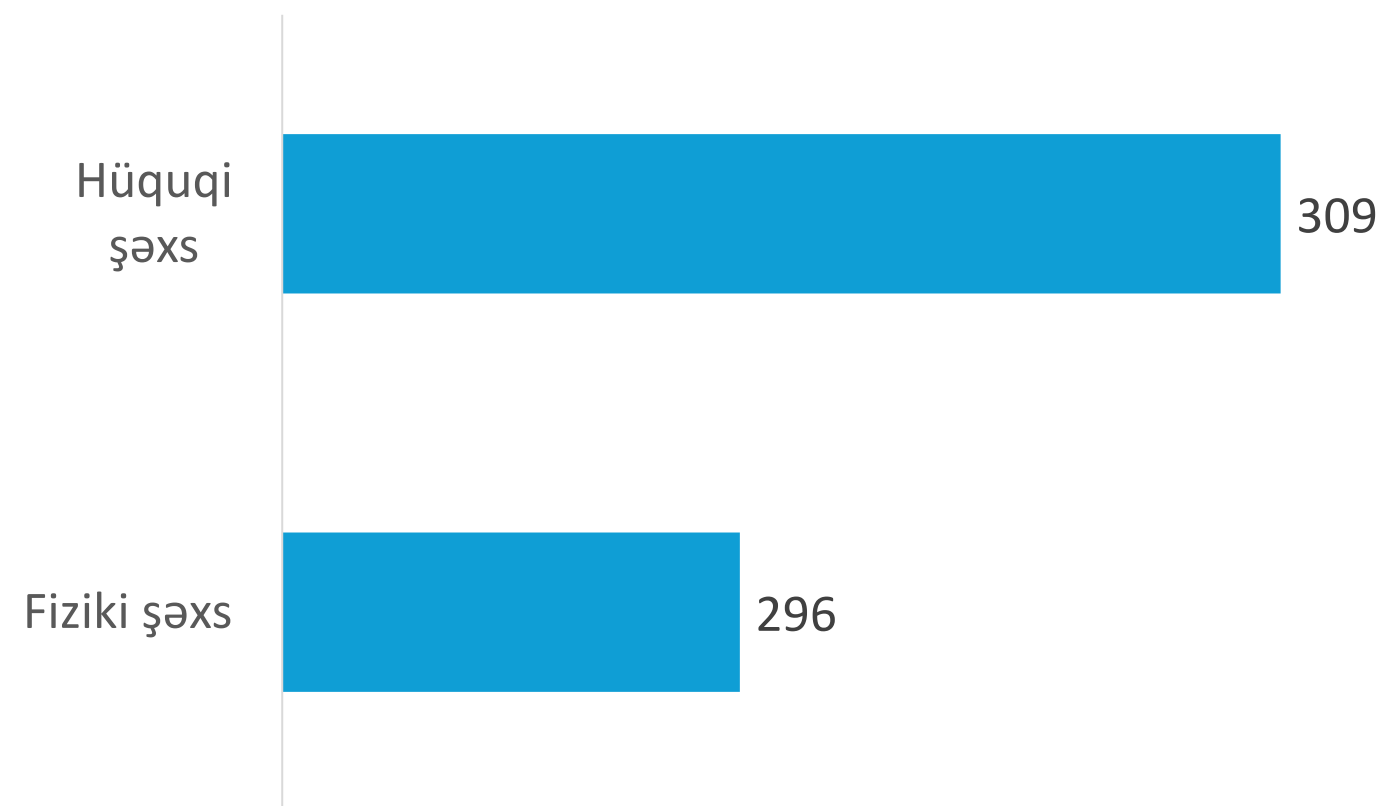
01.

Müəssisənin fəaliyyət göstərdiyi iqtisadi rayon (Rəqəmlərlə)

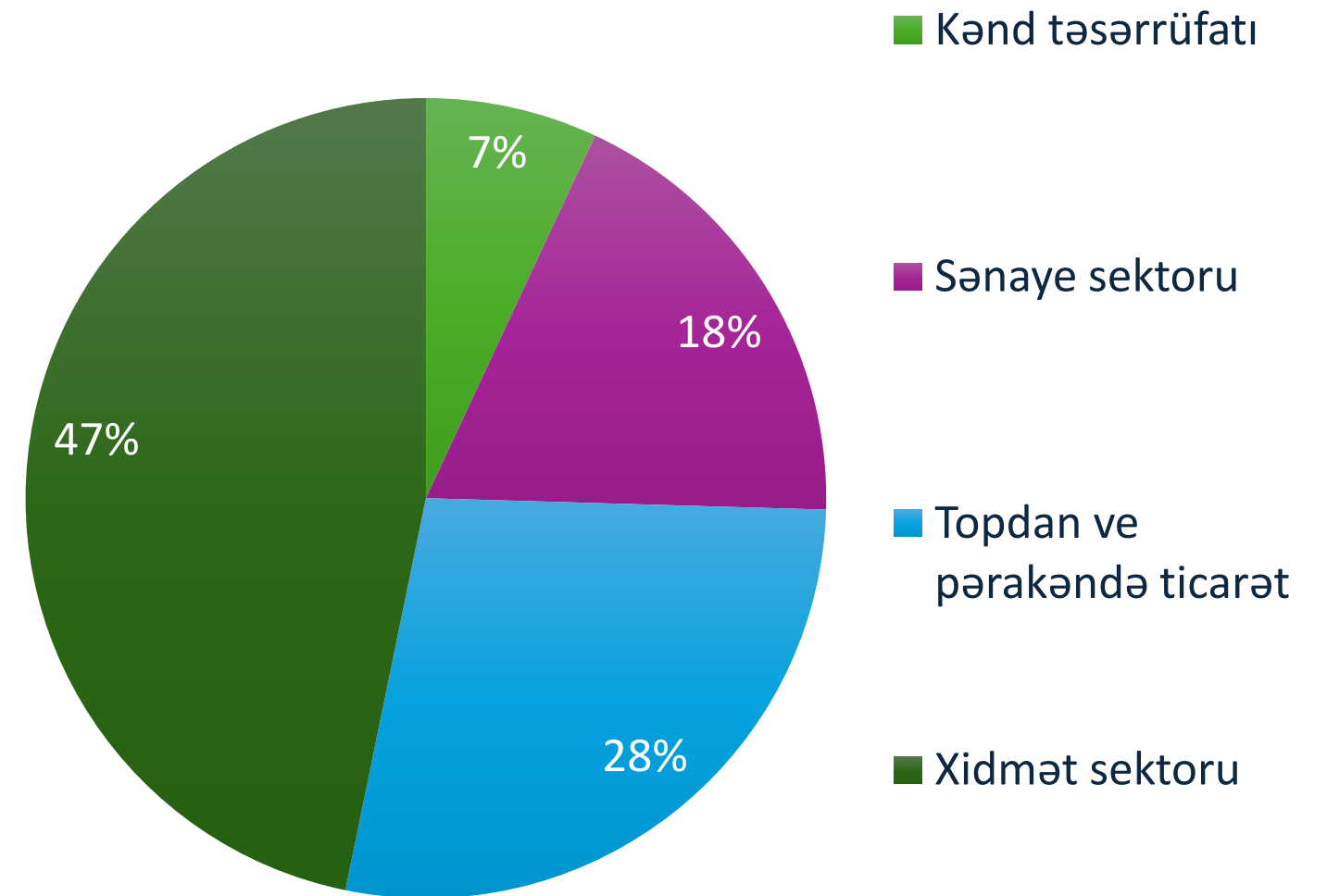
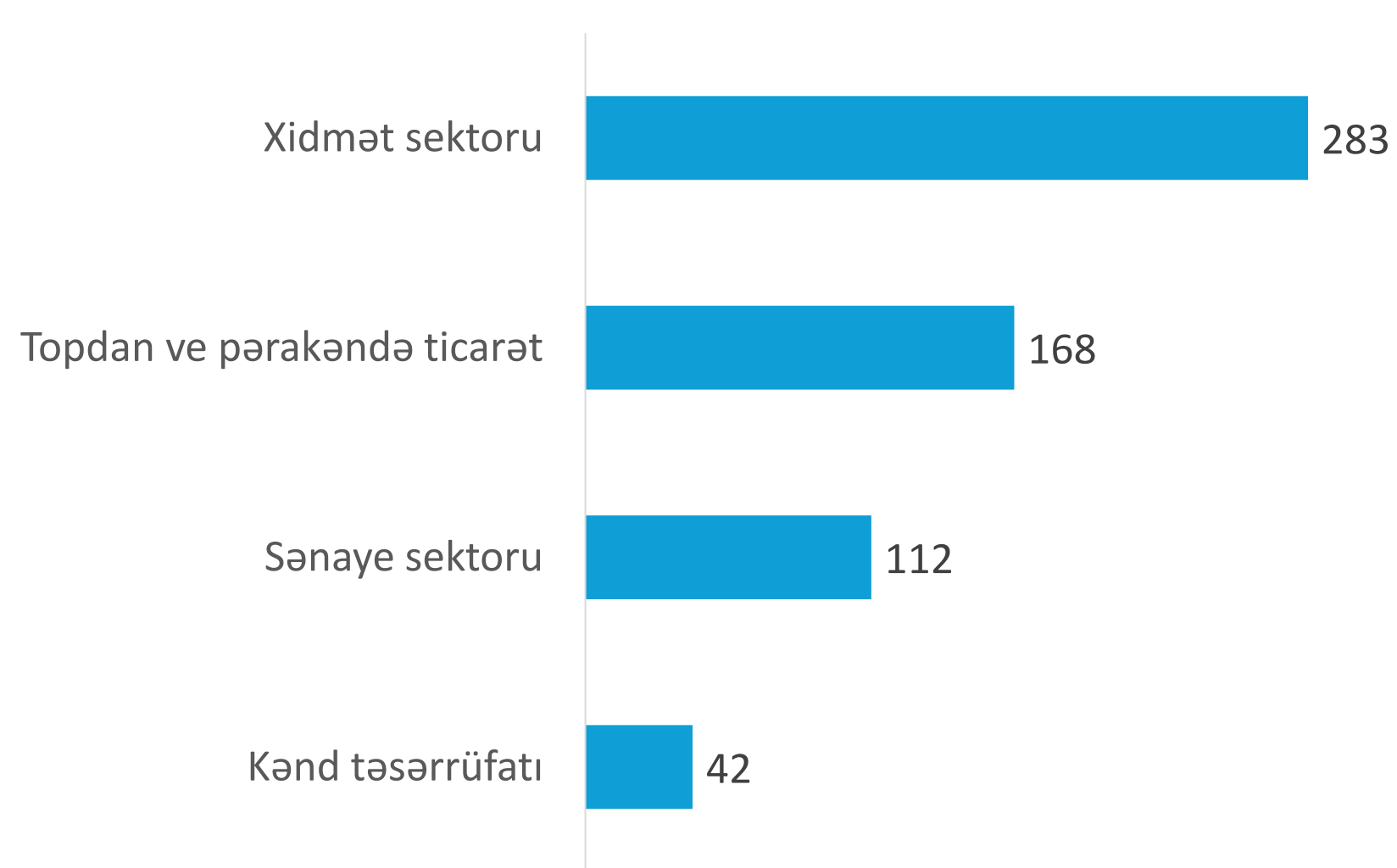
02.

Hüquqi statusu

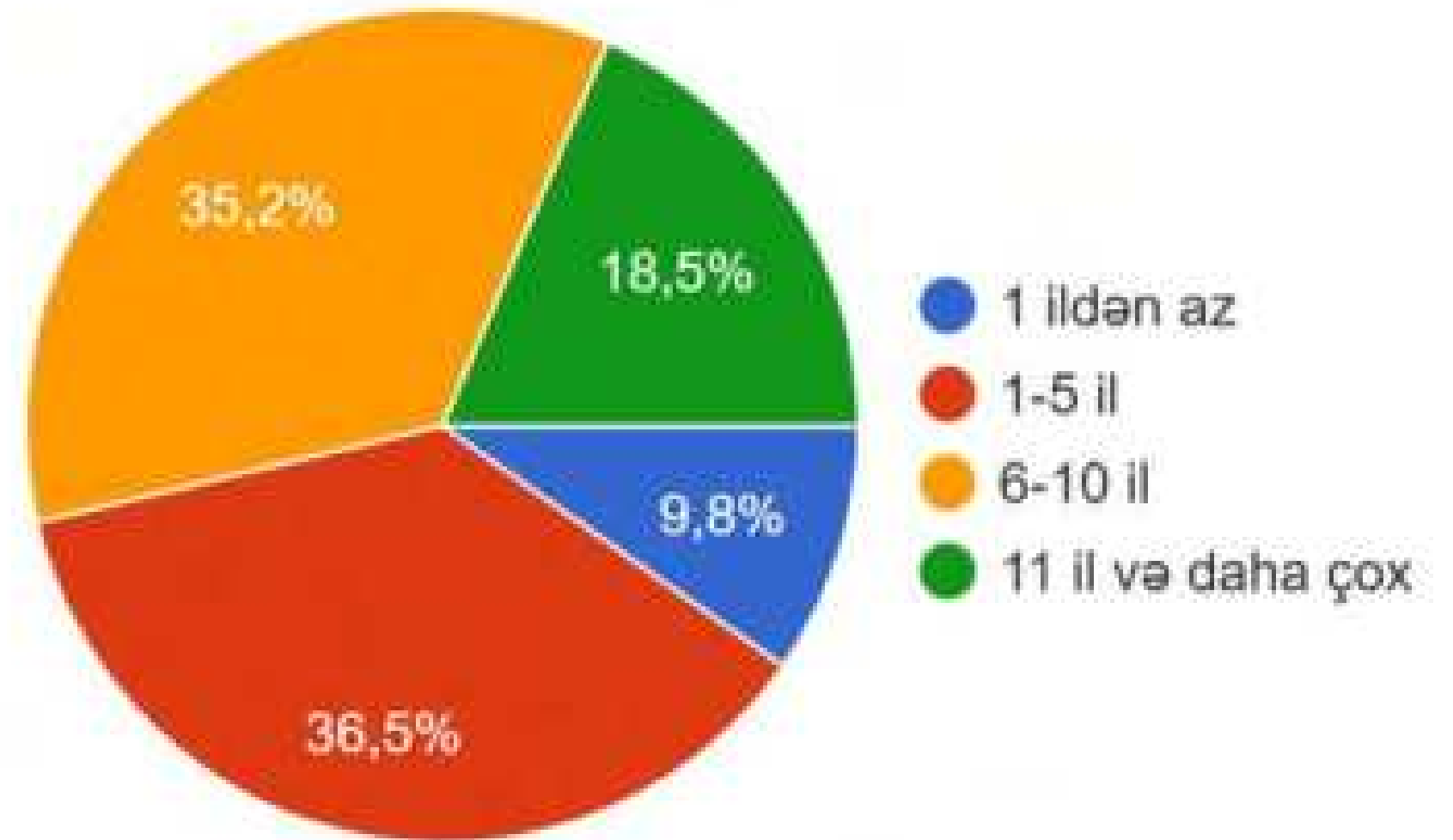
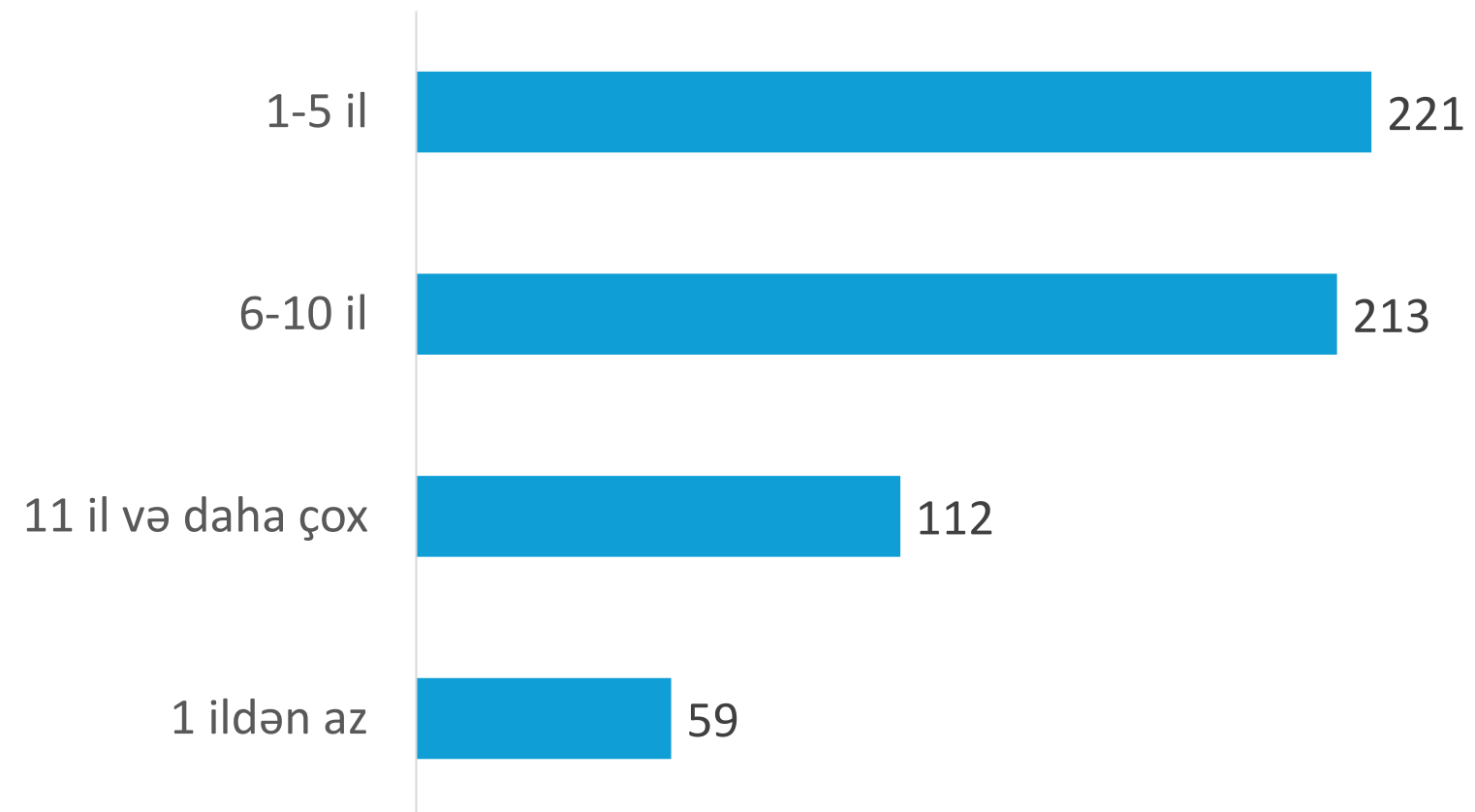
03.

Fəaliyyət sahəsi

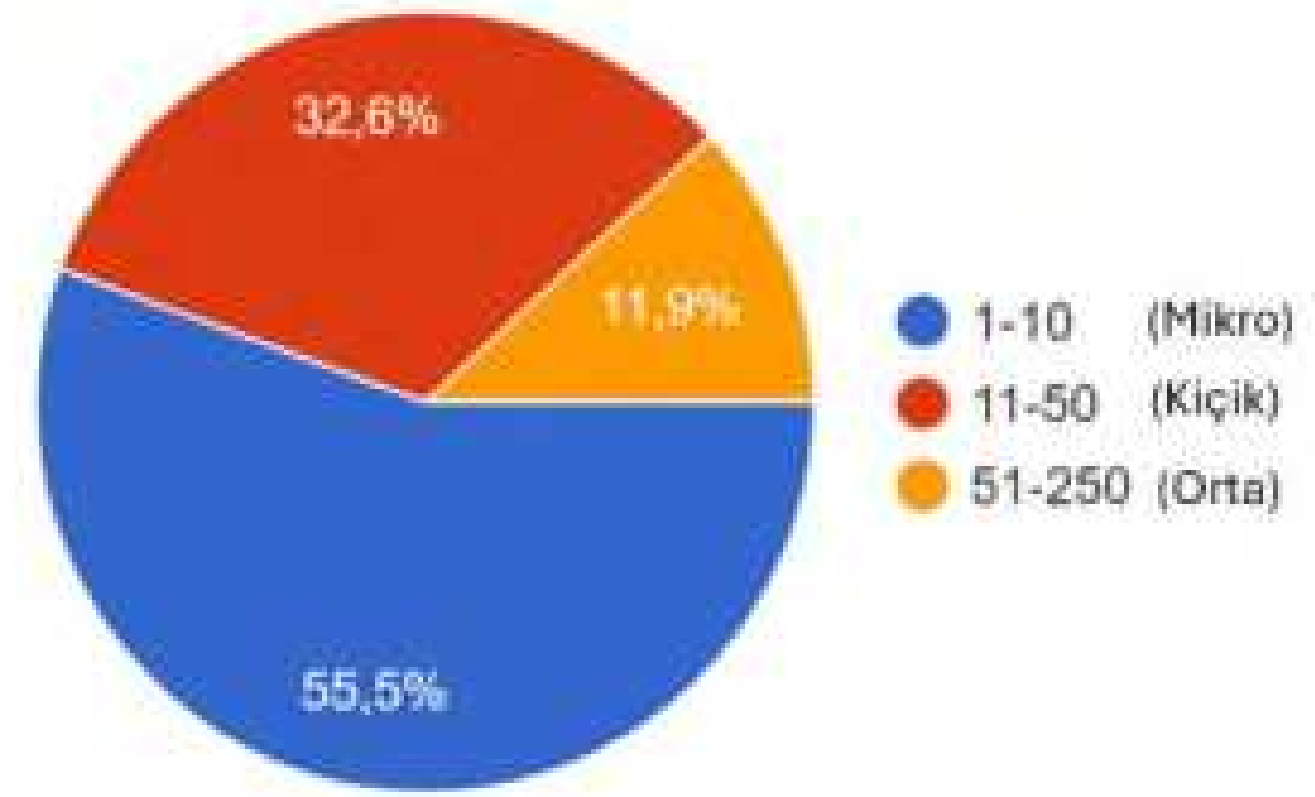
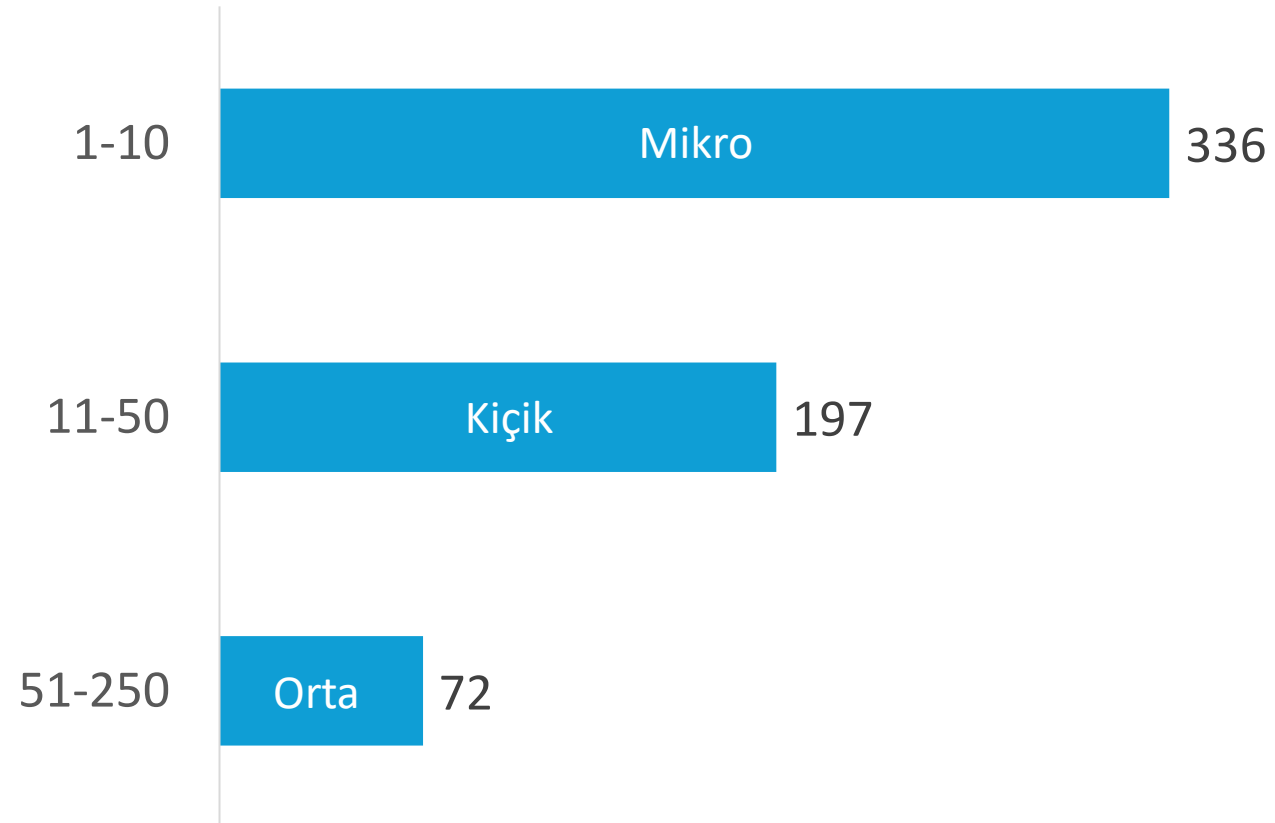
04.

Müəssisəniz neçə ildir fəaliyyət göstərməkdədir?

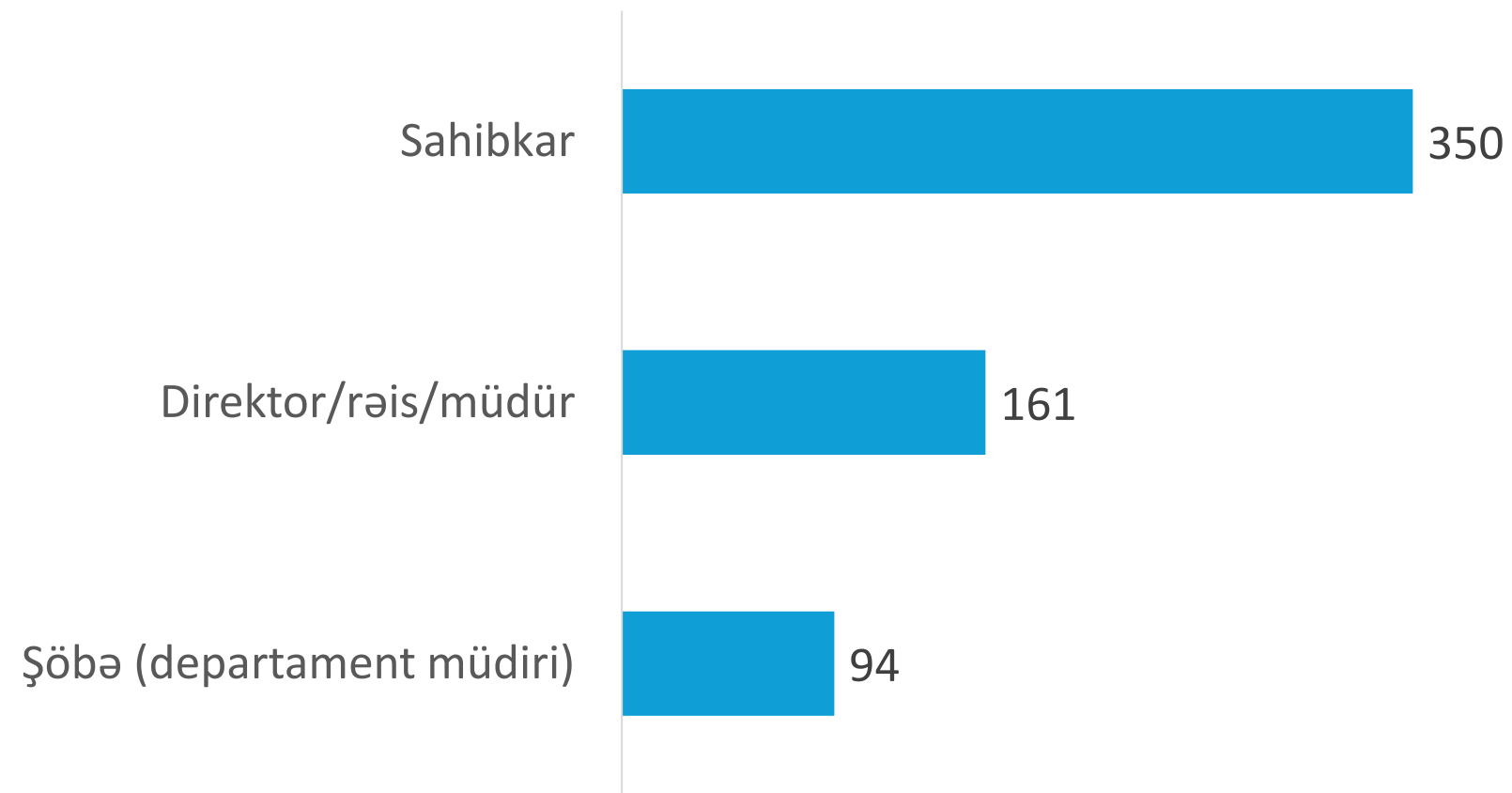
05.

Müəssisənizdə neçə nəfər işçi çalışır?

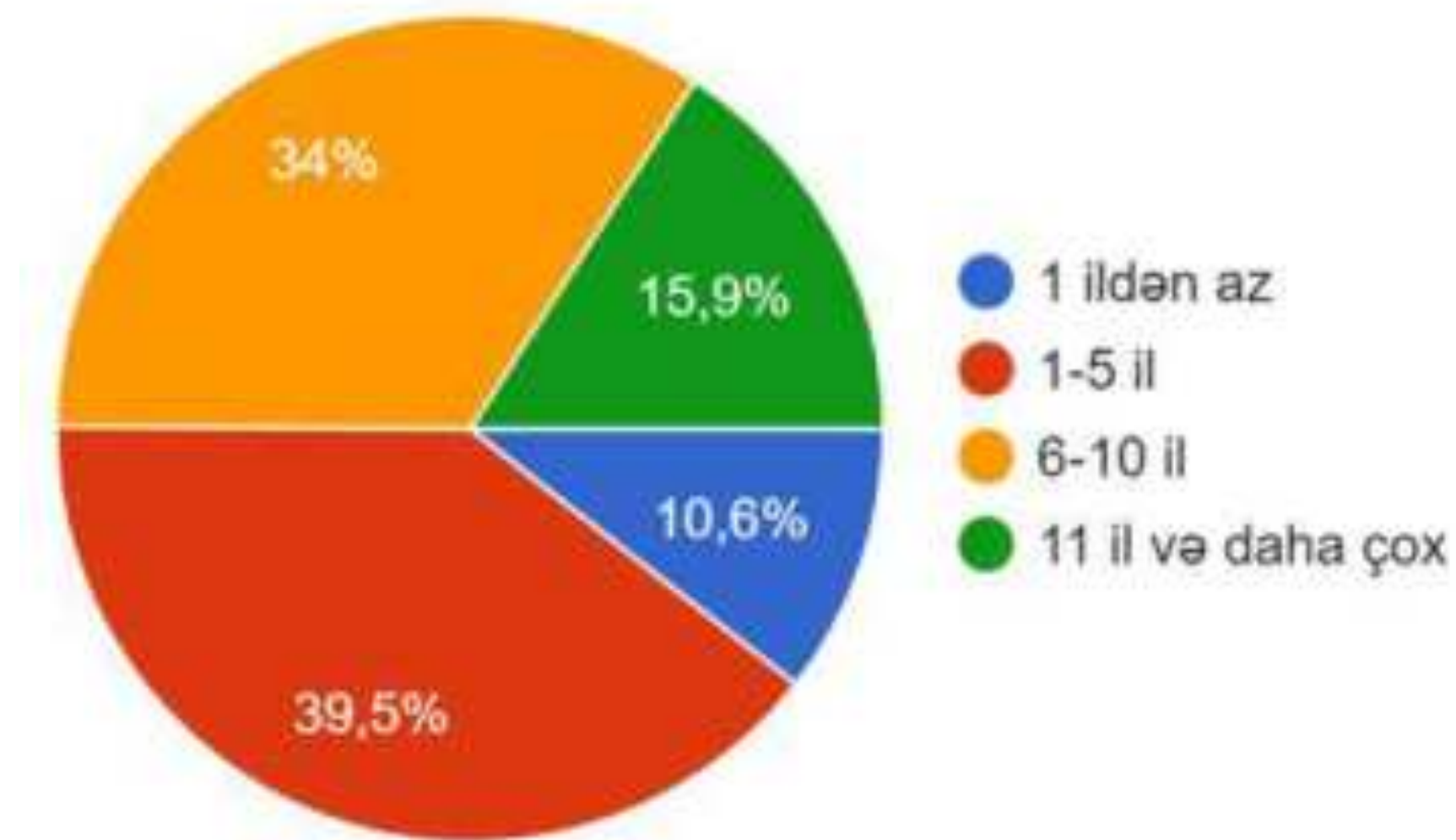
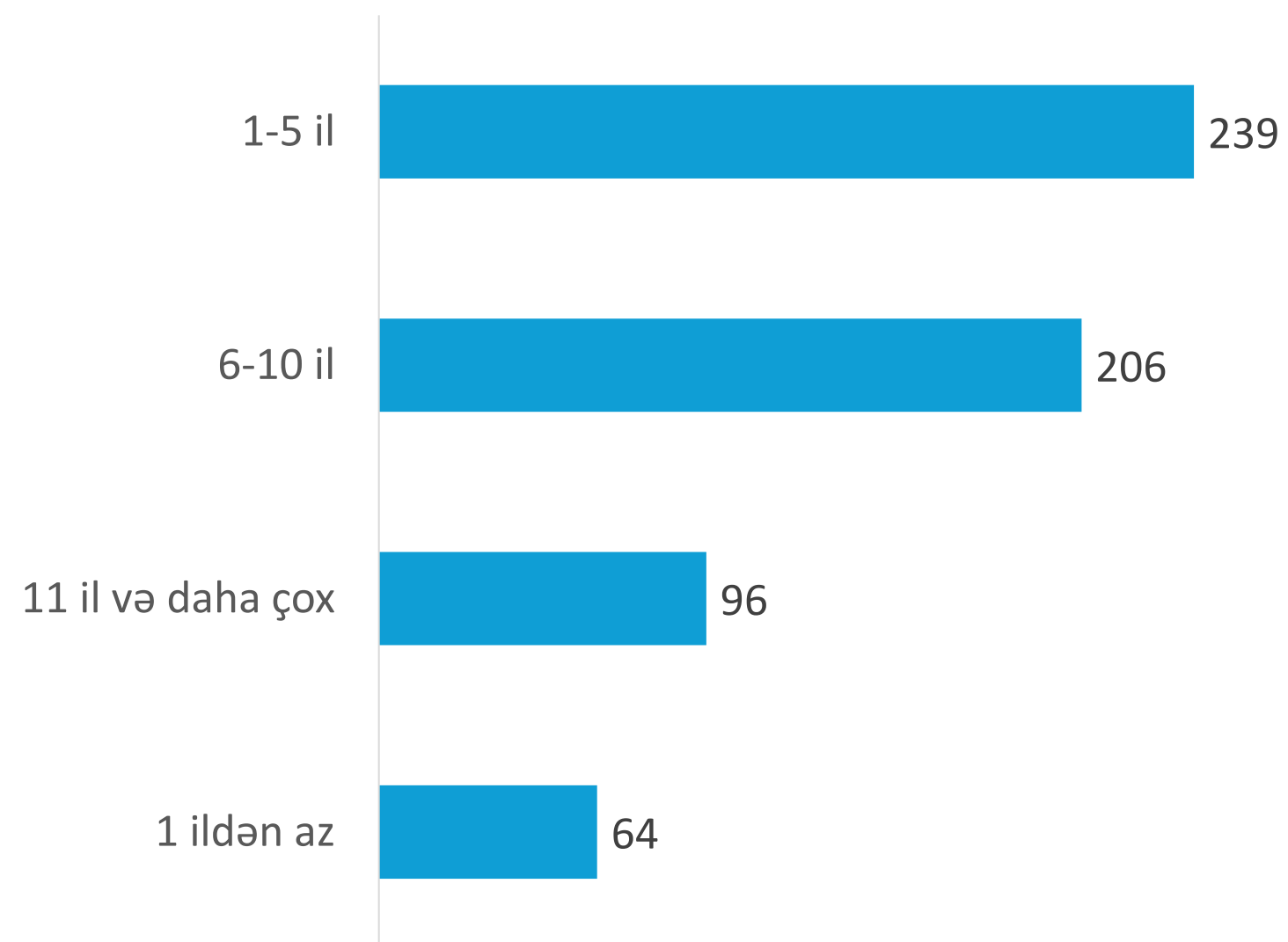
06.

Sorğuda iştirak edən

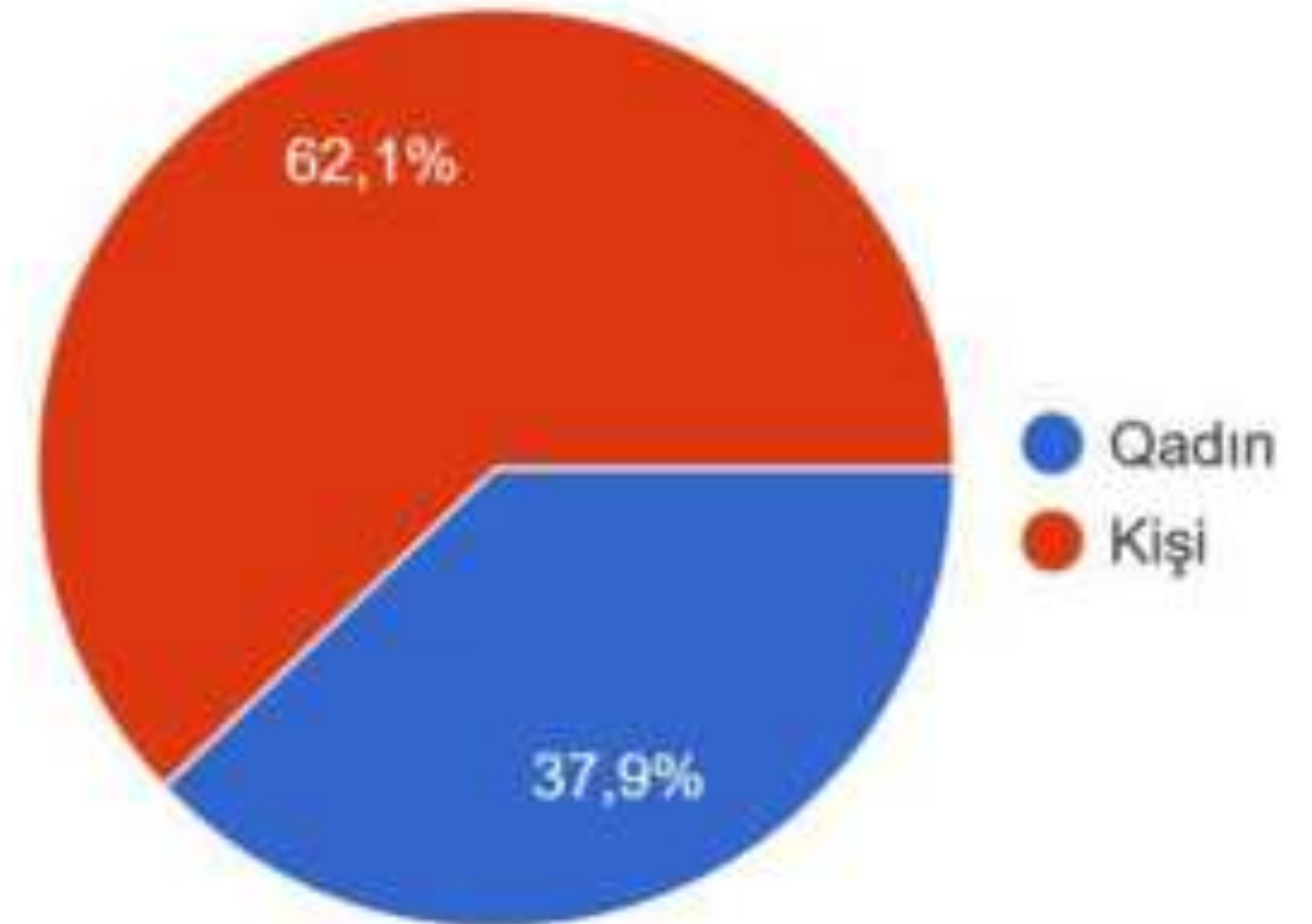
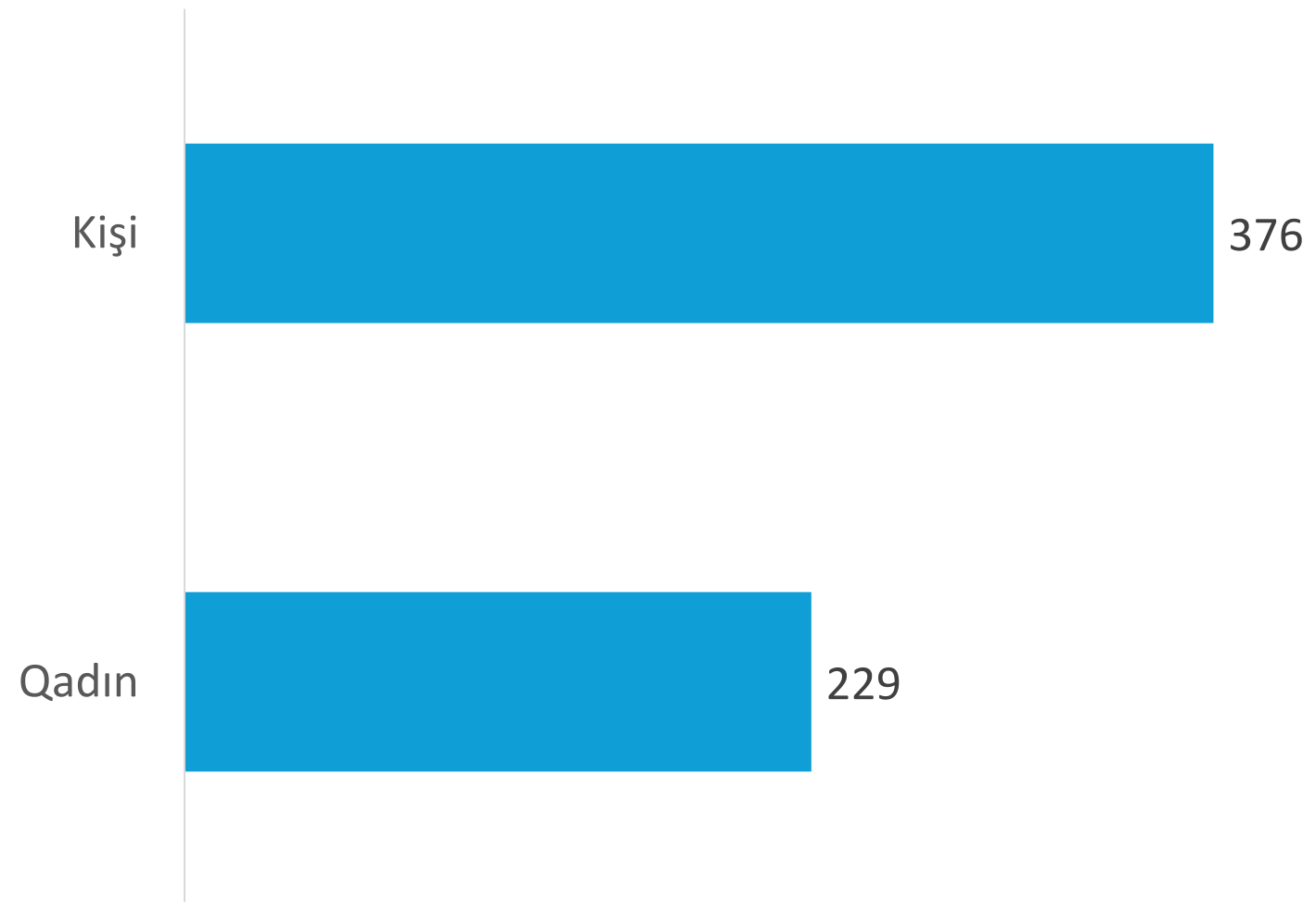
07.

Sahibkarlıq fəaliyyətində idarəetmə təcrübəniz nə qədərdir?

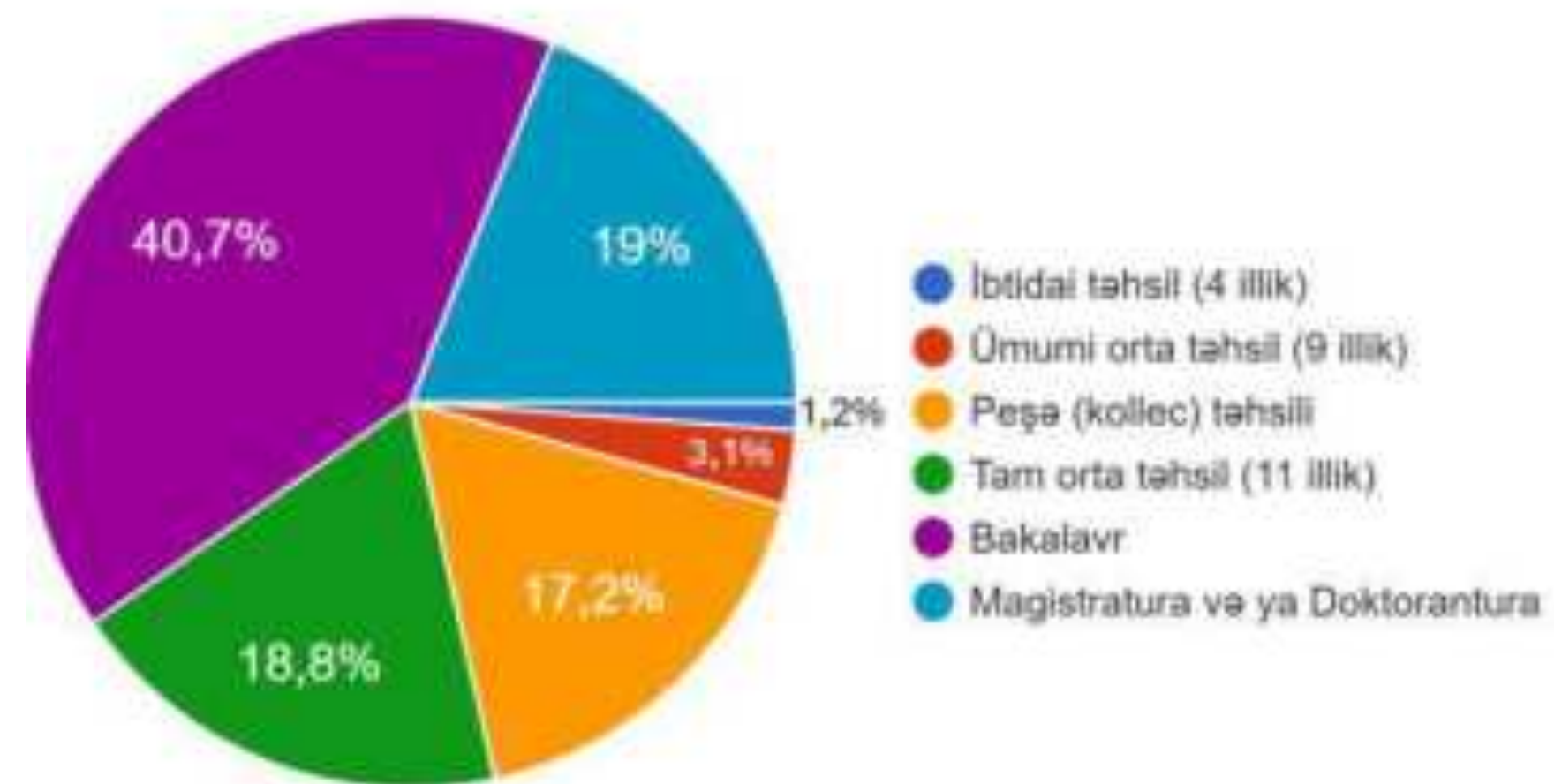
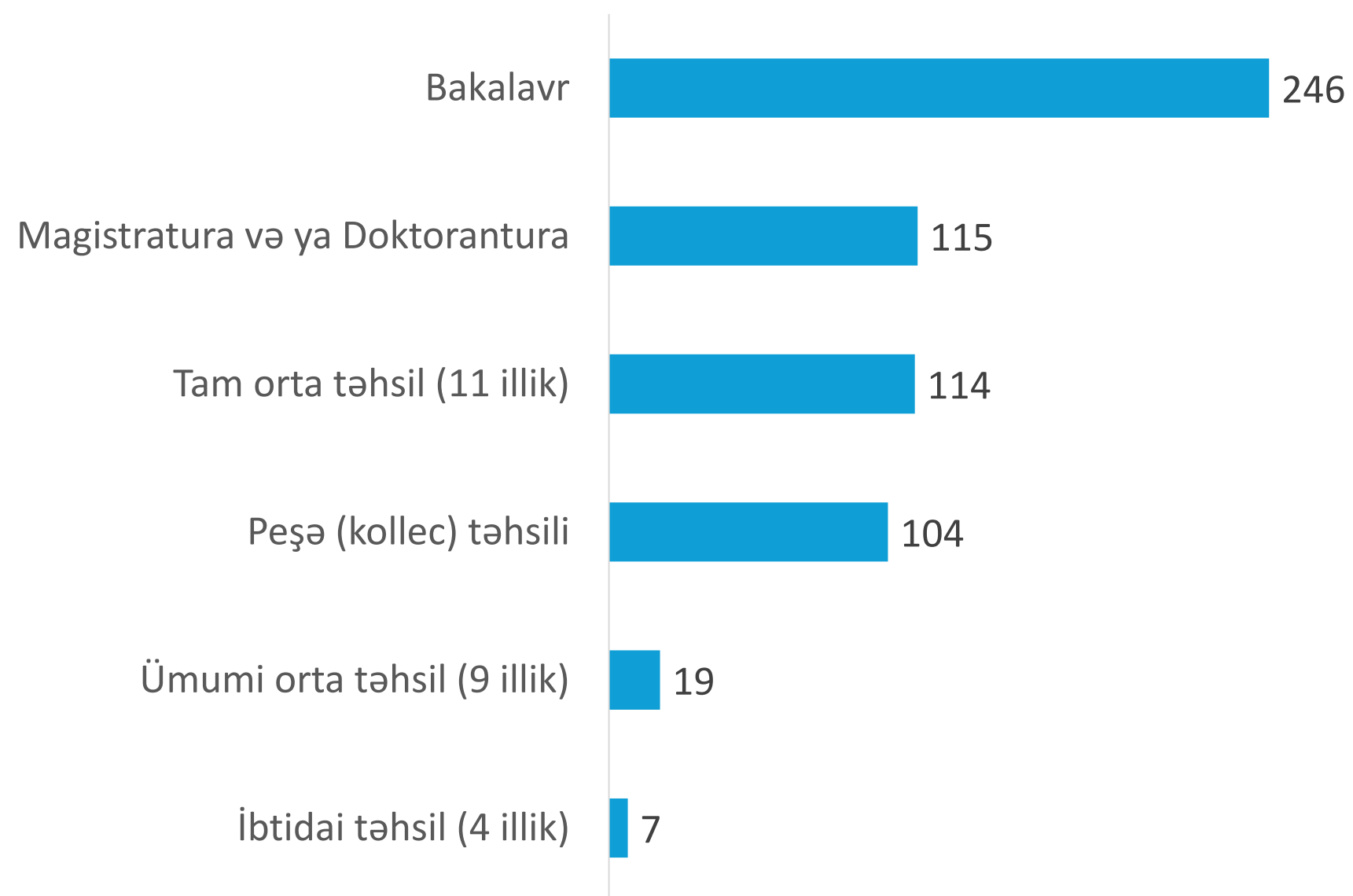
08.

Cinsiyyət

09.

Təhsil

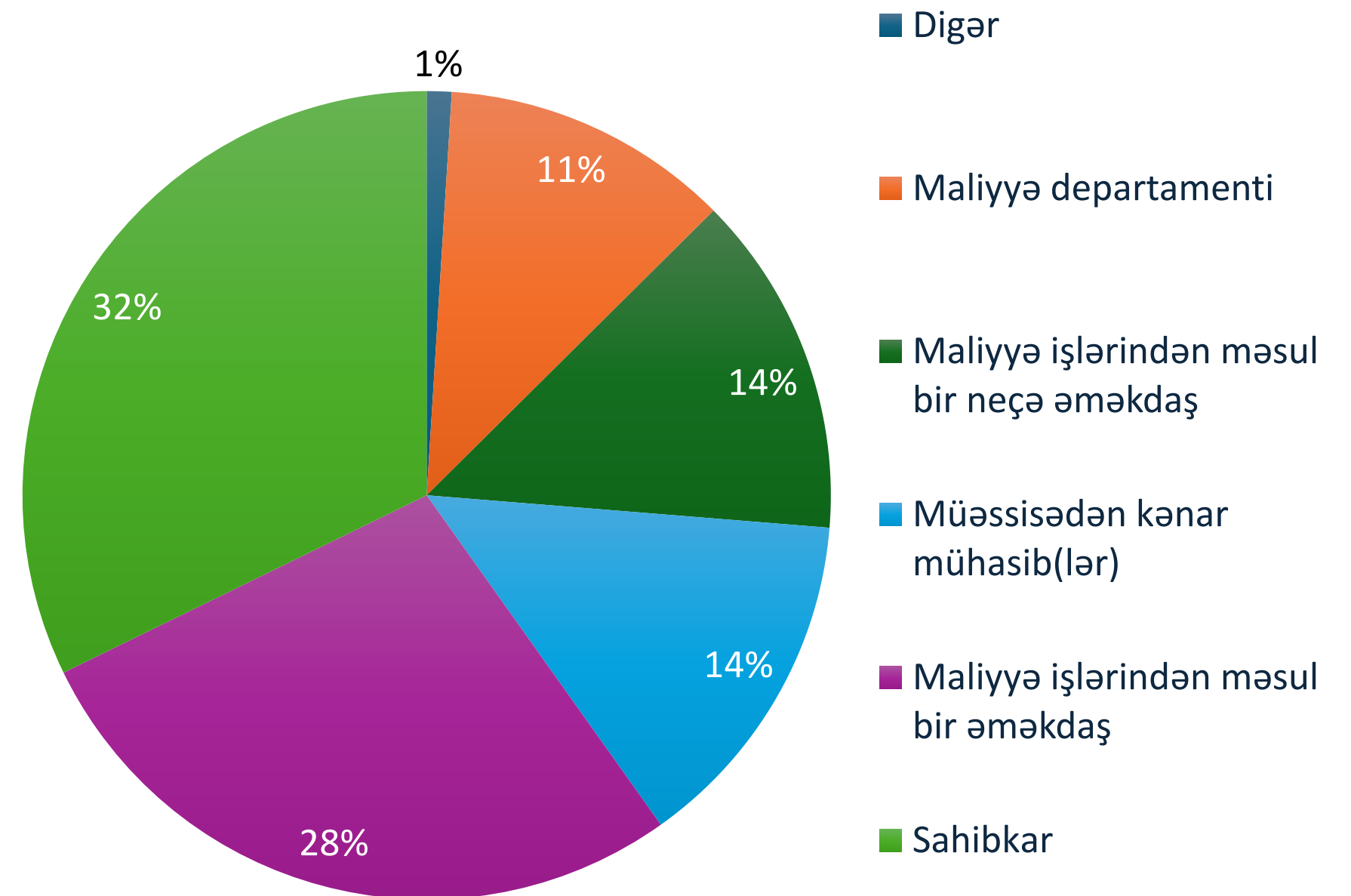
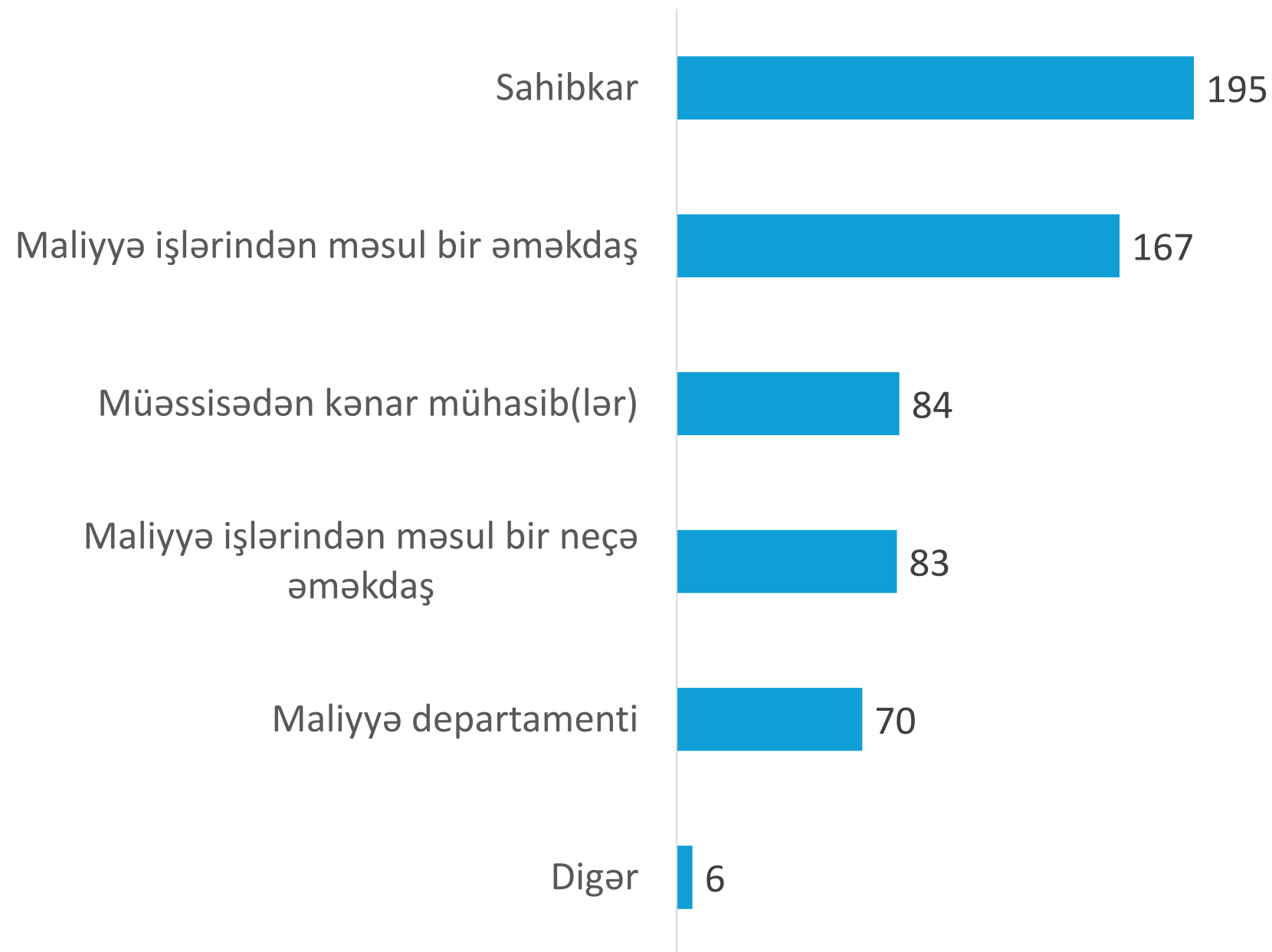

03

MÜƏSSİSƏLƏRİN ALTERNATİV
MALİYYƏ MƏNBƏLƏRİNDƏN
İSTİFADƏ SƏVİYYƏSİNİN
MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ
SORĞUSU ÜZRƏ NƏTİCƏLƏR

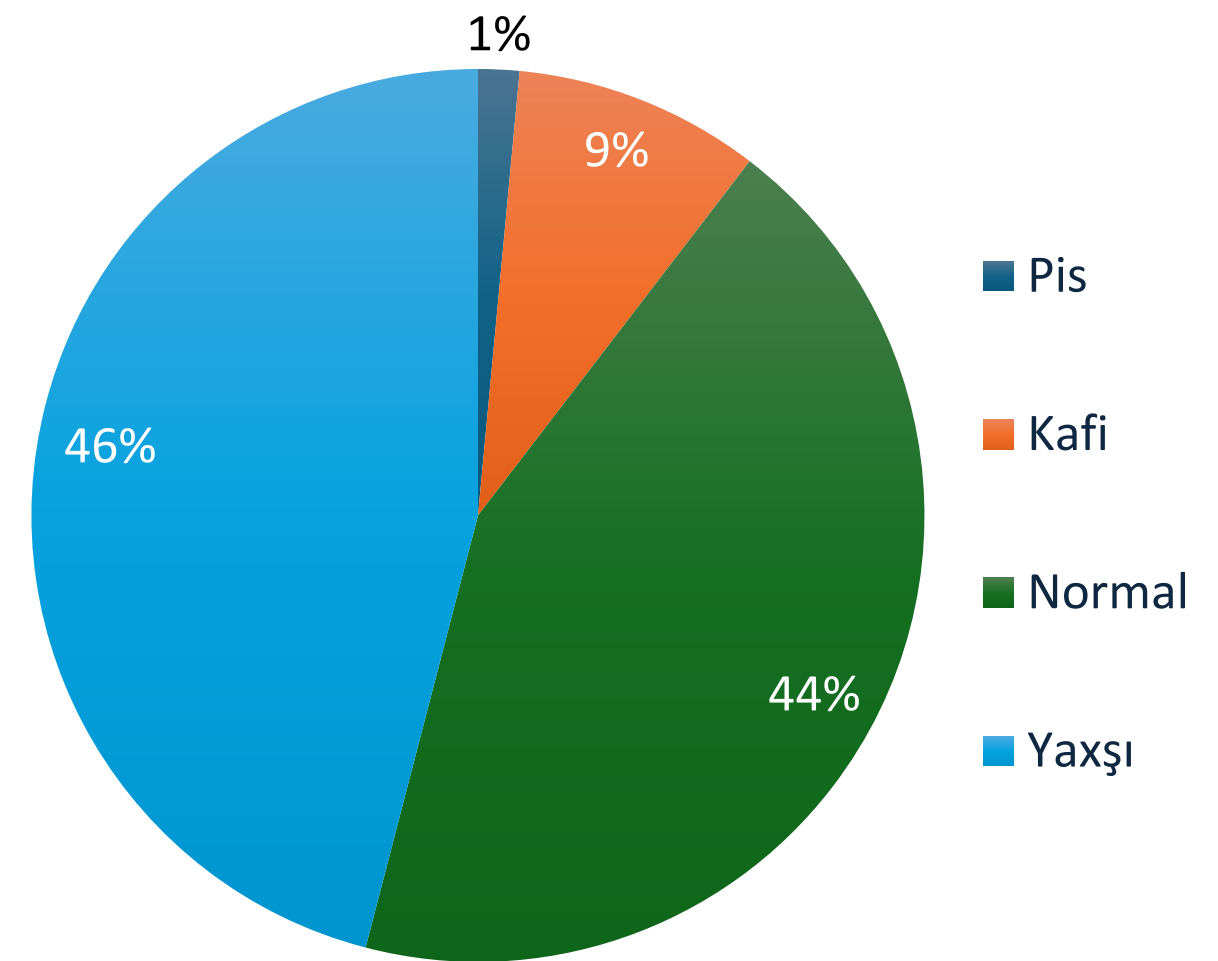
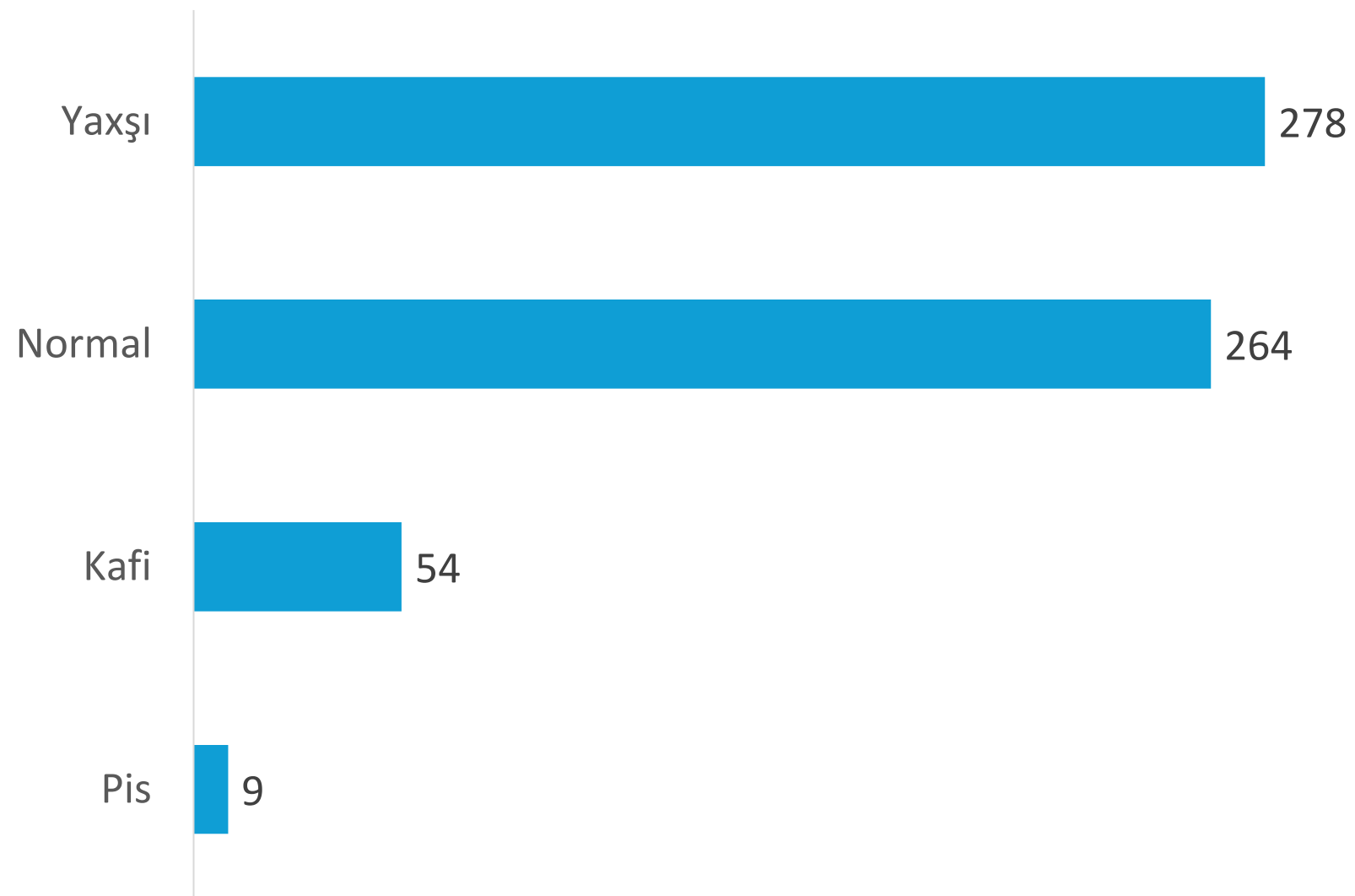
01.

Müəssisənizdə maliyyə fəaliyyətləri ilə bağlı işlərlə kim məşğul olur?

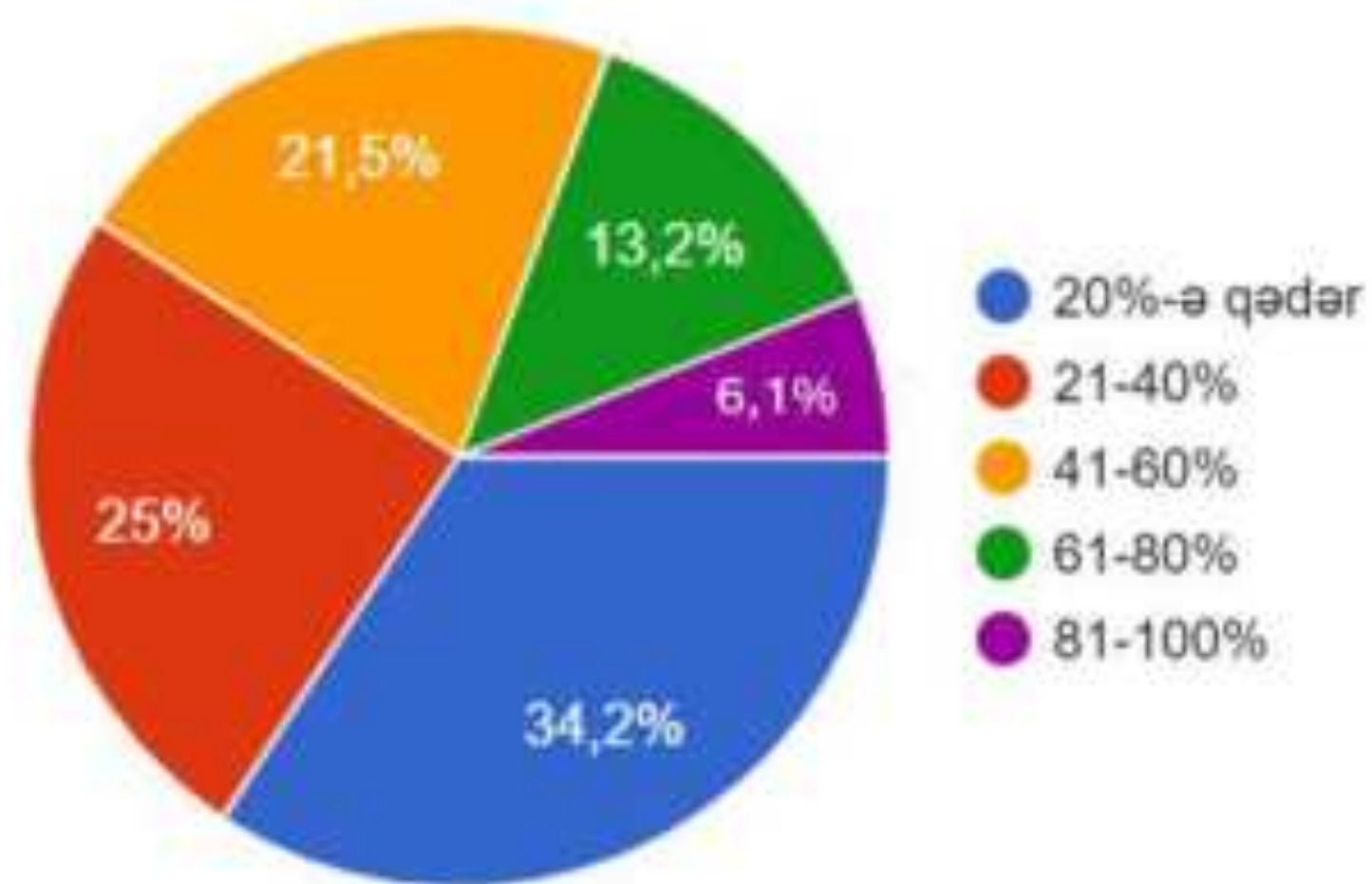
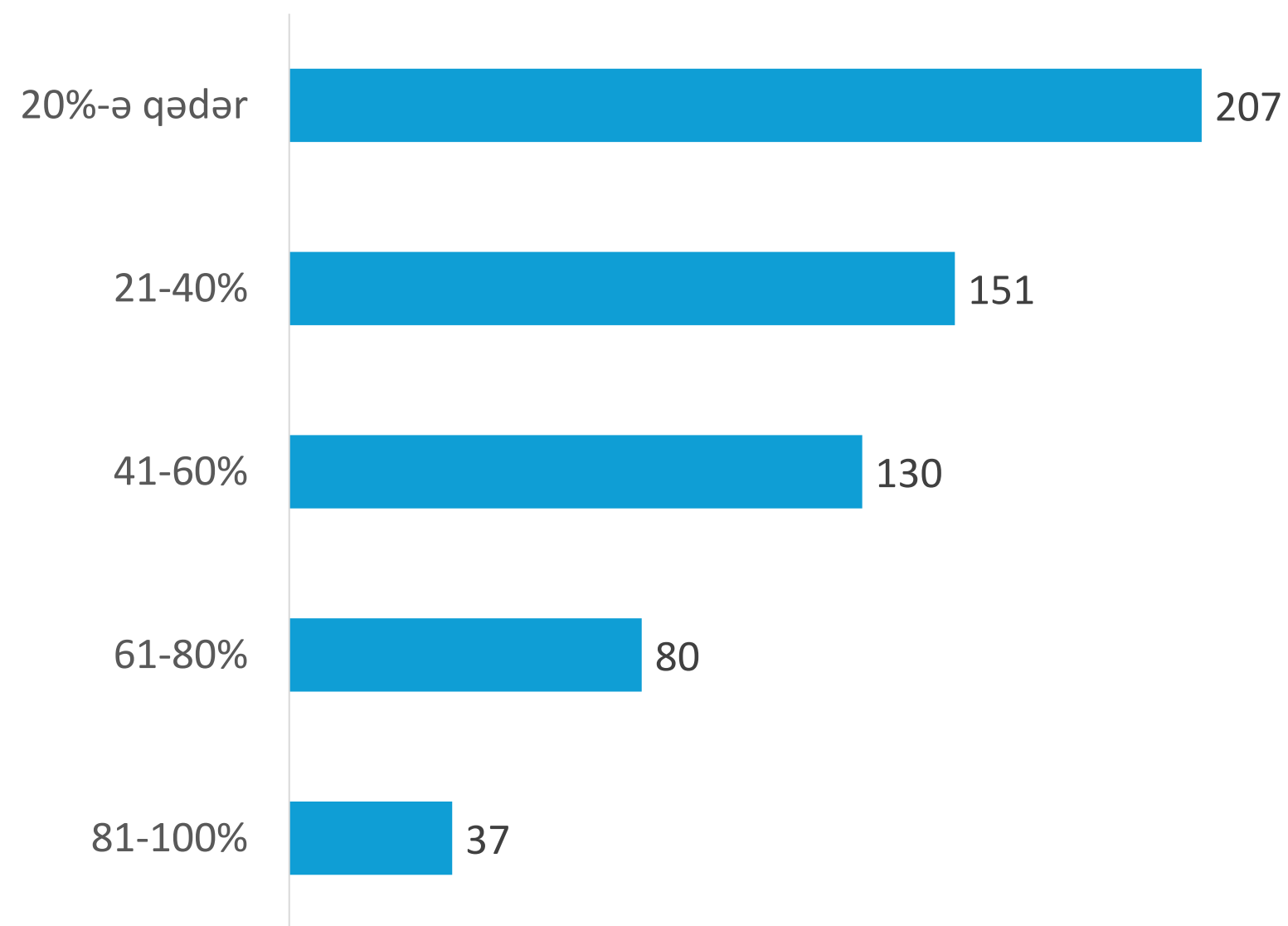
02.

Maliyyə fəaliyyəti ilə məşğul olan işçilərinizin bilik səviyyələri necədir?

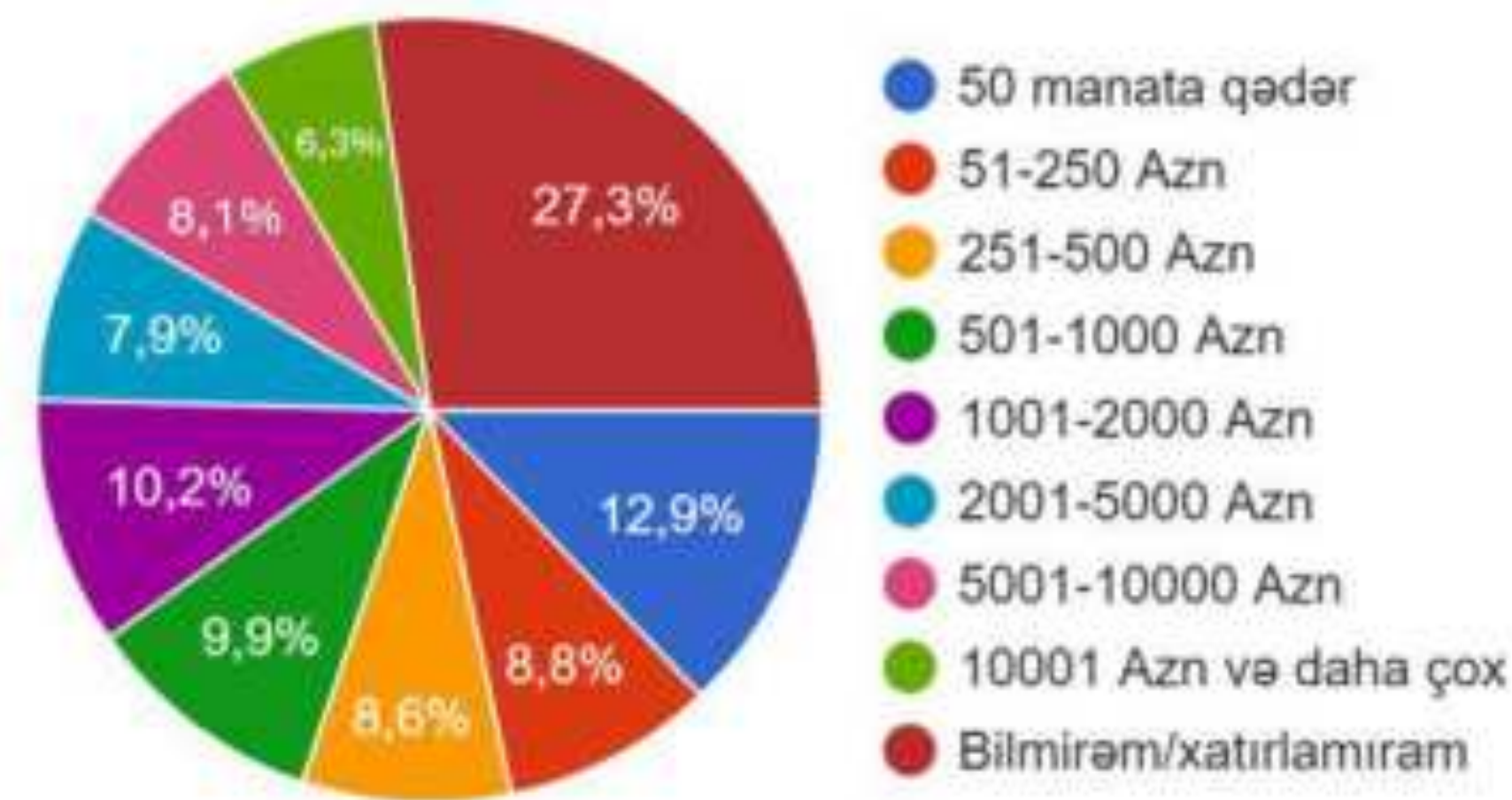
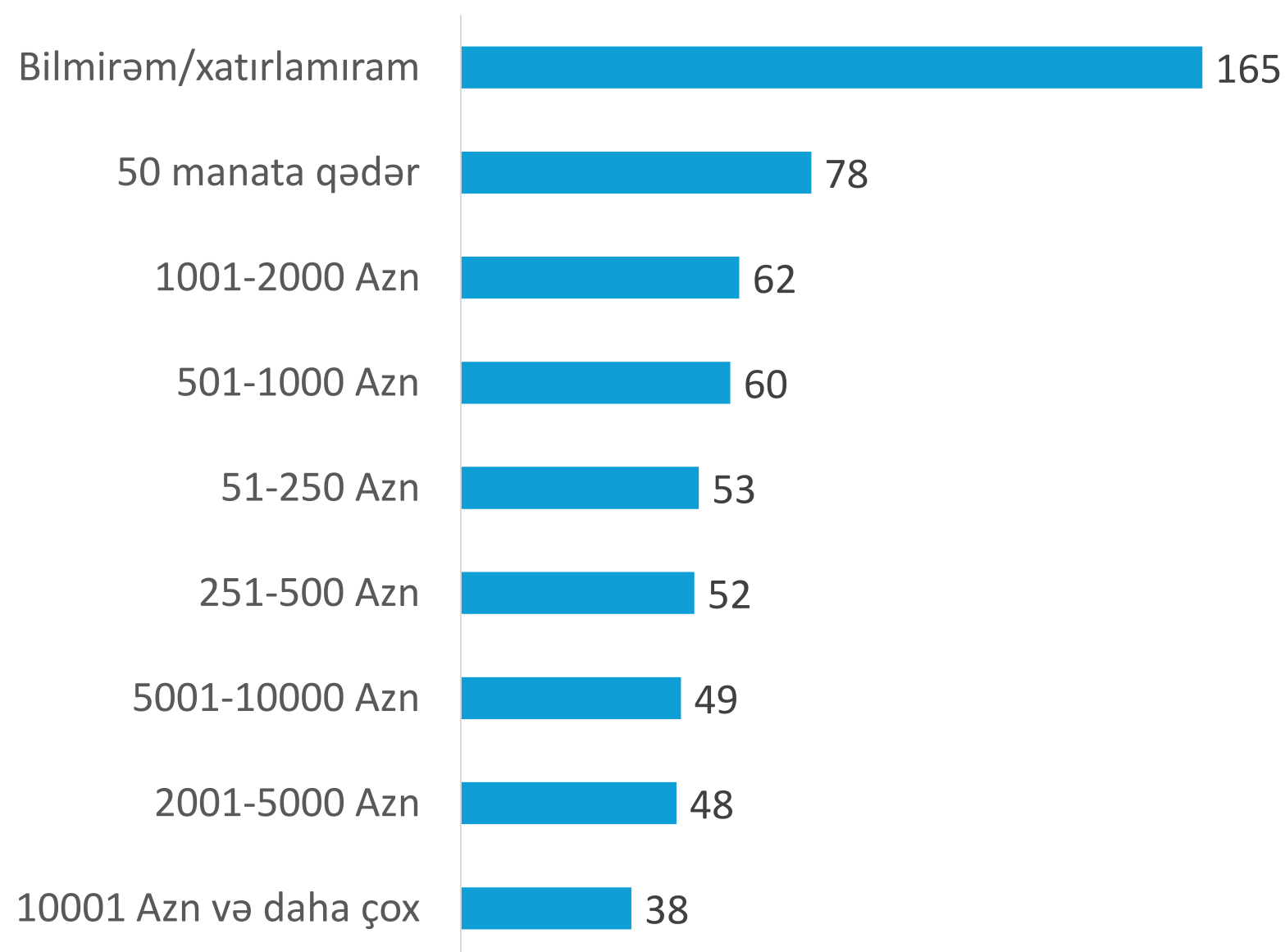
03.

Sahibkar(lar)ın nizamnamə kapitalı müəssisə sərmayənin təqribən neçə faizini təşkil edir?

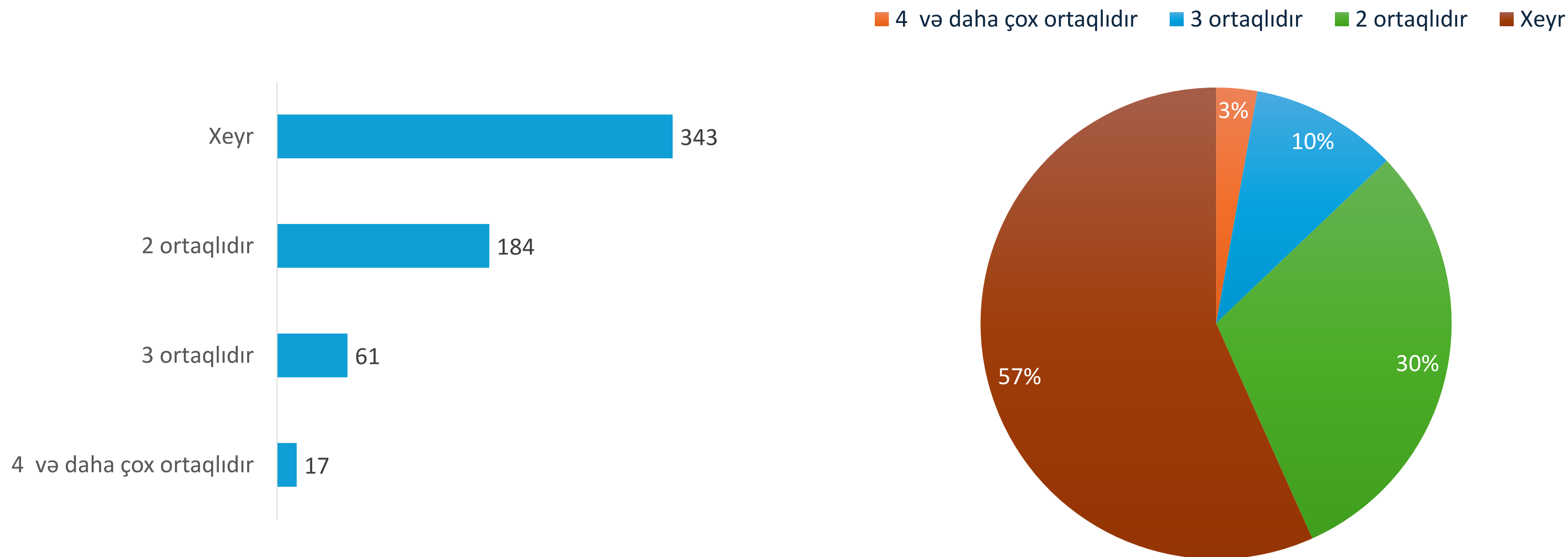
04.

Müəssisənizin nizamnamə kapitalı neçə manat təşkil edir?

05.

Müəssisənizin ortaqlığı mövcuddurmu?

06.

Müəssisəniz maliyyə təminatı ilə bağlı aşağıdakılardan hansına üstünlük verir və ya nəzərdə tutur (bir neçə cavab seçilə bilər)?

	Say	Faiz
Təsisçidən borc alınır	205	33.9%
Bankdan kredit alınır	357	59.0%
Üçüncü tərəfdən borc alınır	217	35.9%
Bank olmayan kredit təşkilatlarına müraciət edilir	127	21.0%
Digər	26	2.8%

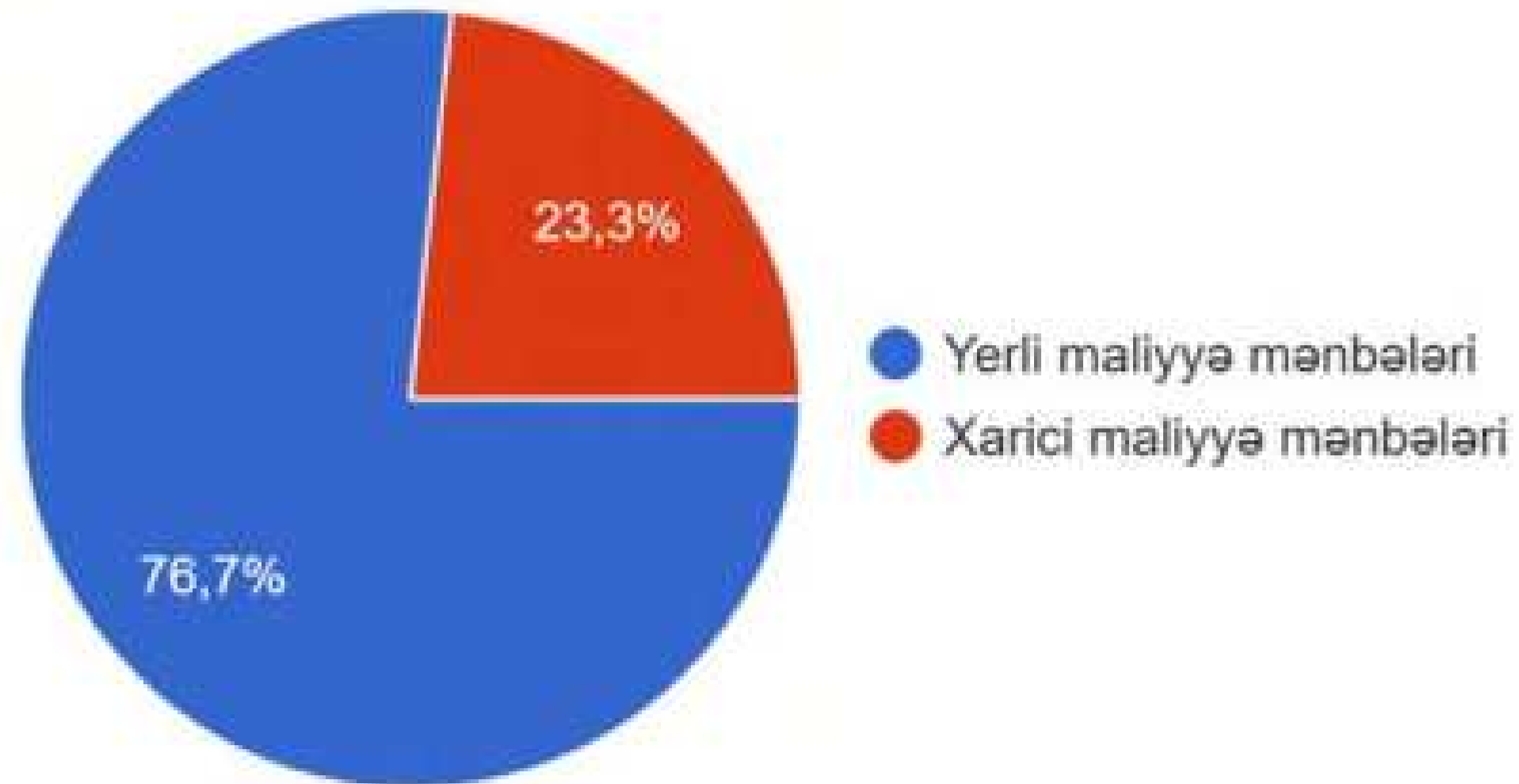
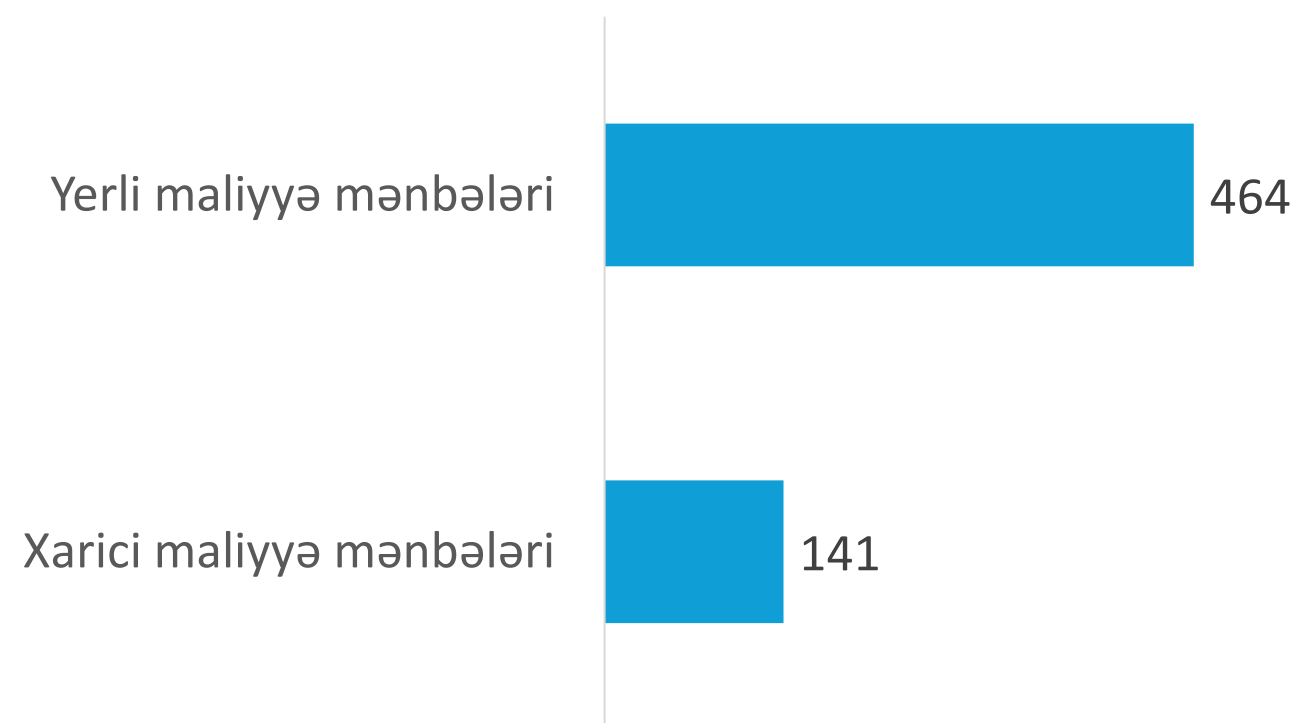
07.

Maliyyəyə çıxış kanallarından daha çox hansından məlumatlısınız?

	Say	Faiz
Sahibkarlığın inkişaf fondu tərəfindən verilən kreditlər	243	40.2%
Maliyyə savadlılığı ilə bağlı	182	30.1%
Korporasiya olaraq sahibkar birlikləri	143	23.6%
Güzəştli bank kreditləri	328	54.2%
Bankların təklif etdiyi alətlər	284	46.9%
Kreditlərin bir hissəsinin dövlət tərəfindən qarşılanması	107	17.7%
Subsidiyanın verilməsi	84	13.9%
Digər	11	0.8%

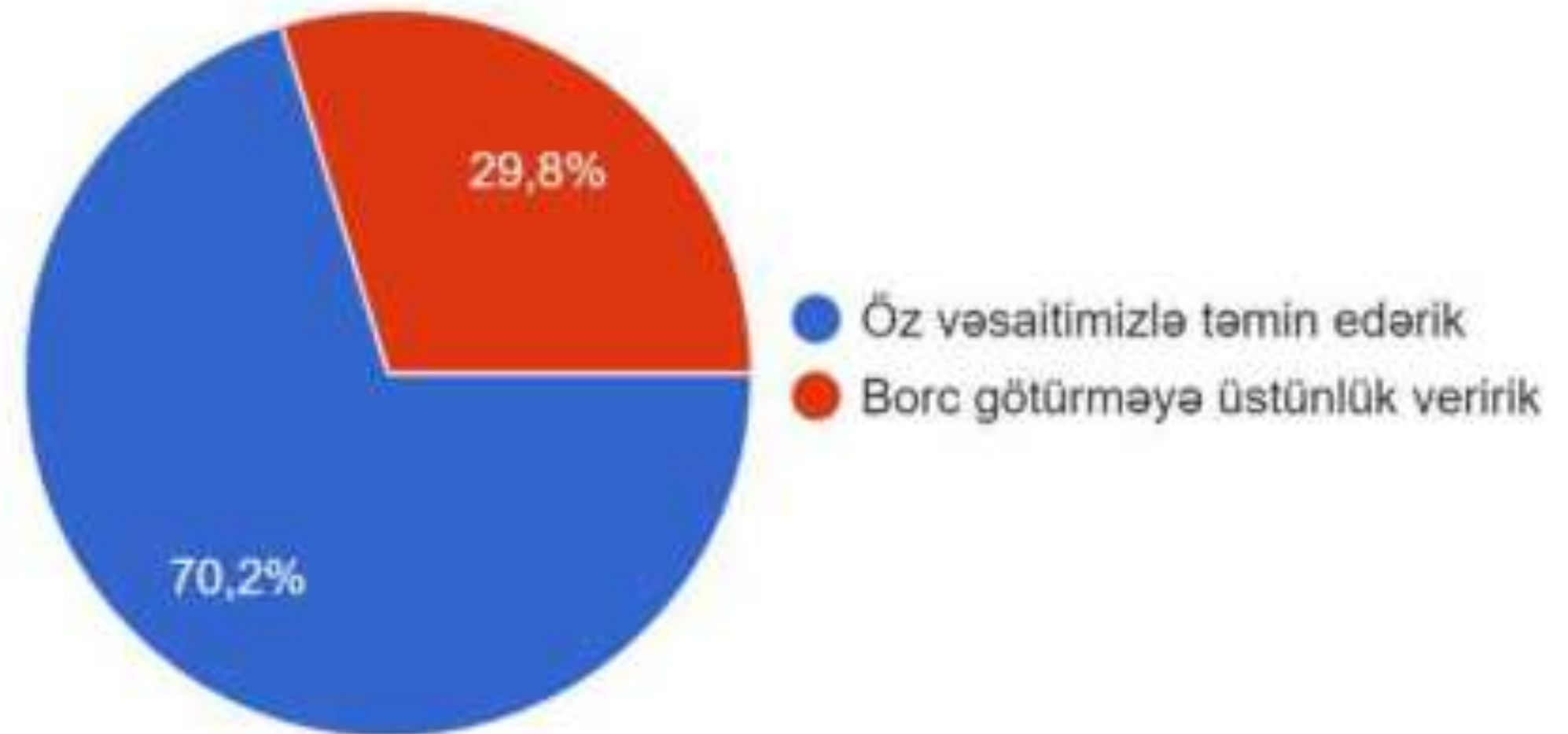
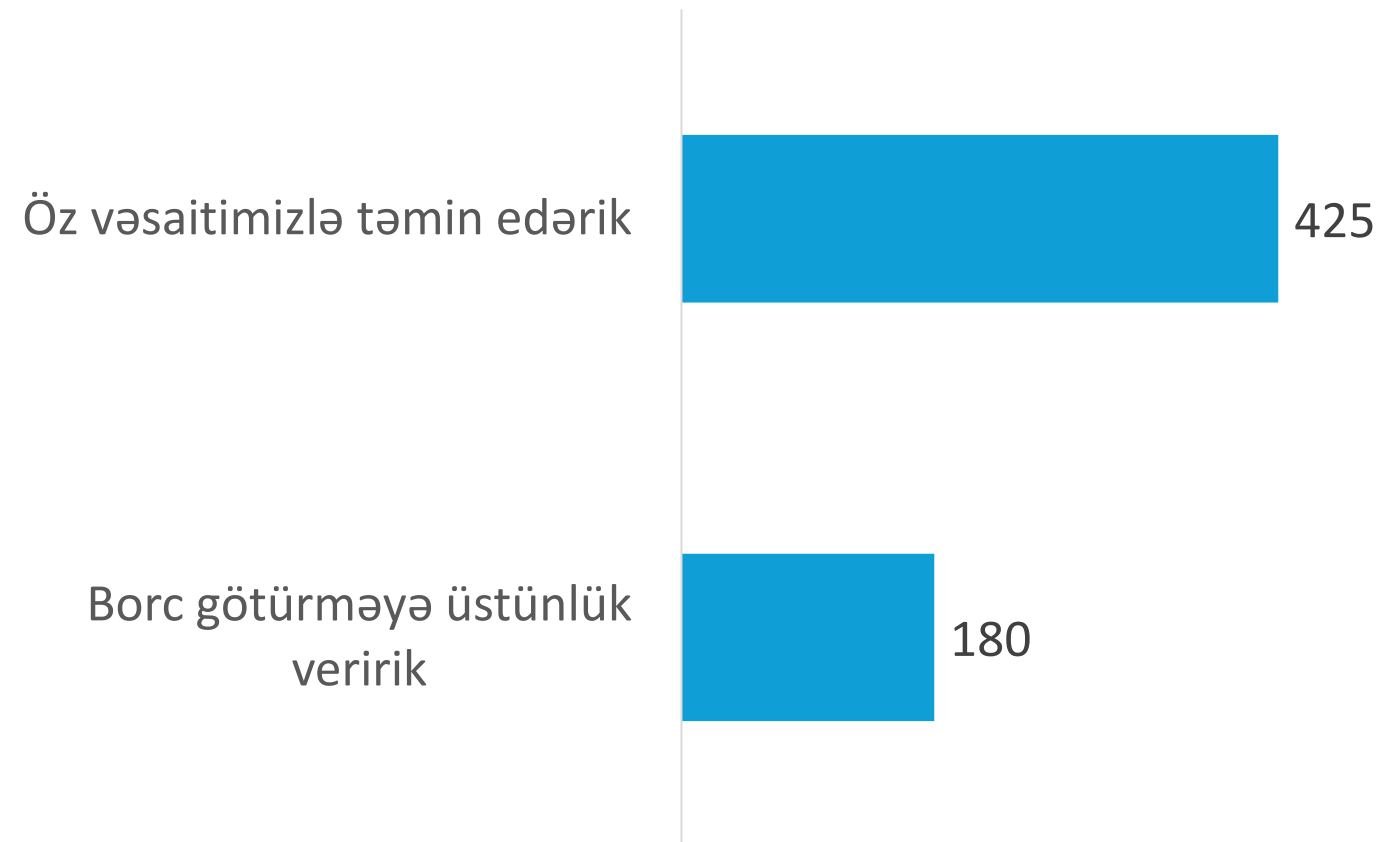
08.

Fəaliyyətiniz zamanı hansı maliyyə mənbələrindən istifadə edirsiniz?

09.

Müəssisənin əlavə vəsaitə ehtiyacları yarandıqda aşağıdakılardan hansına üstünlük verirsiniz?

10.

Maliyyə ehtiyacları ilə əlaqədar hansı problemləri yaşayırsınız (bir neçə cavab seçilə bilər)?

	Say	Faiz
Güzaştlar yetərli deyil	324	53.6%
Dövlət dəstəyi hiss olunmur	232	38.3%
Vergilər yüksəkdir	350	57.9%
İnzibati süründürməçilik	181	29.9%
Problem yoxdur	94	15.5%
Digər	5	0,8%

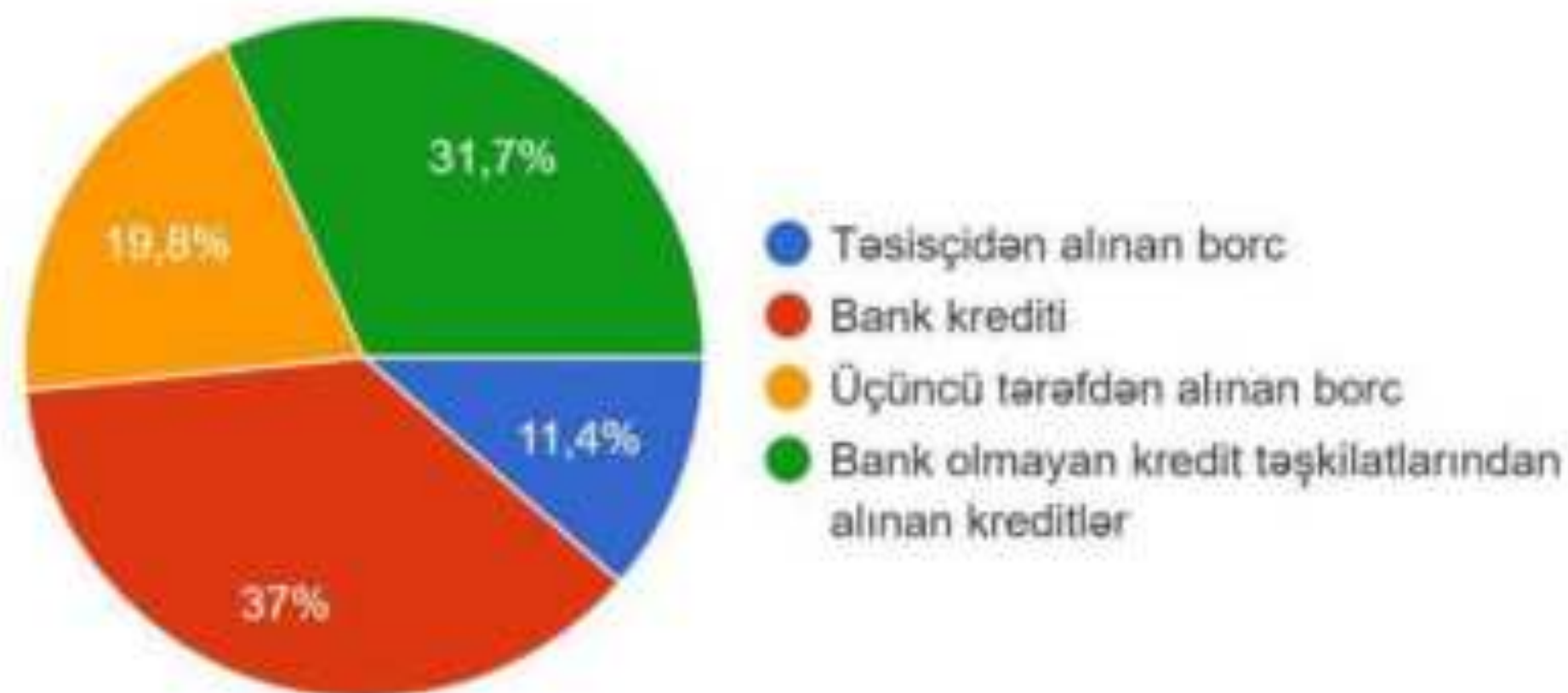
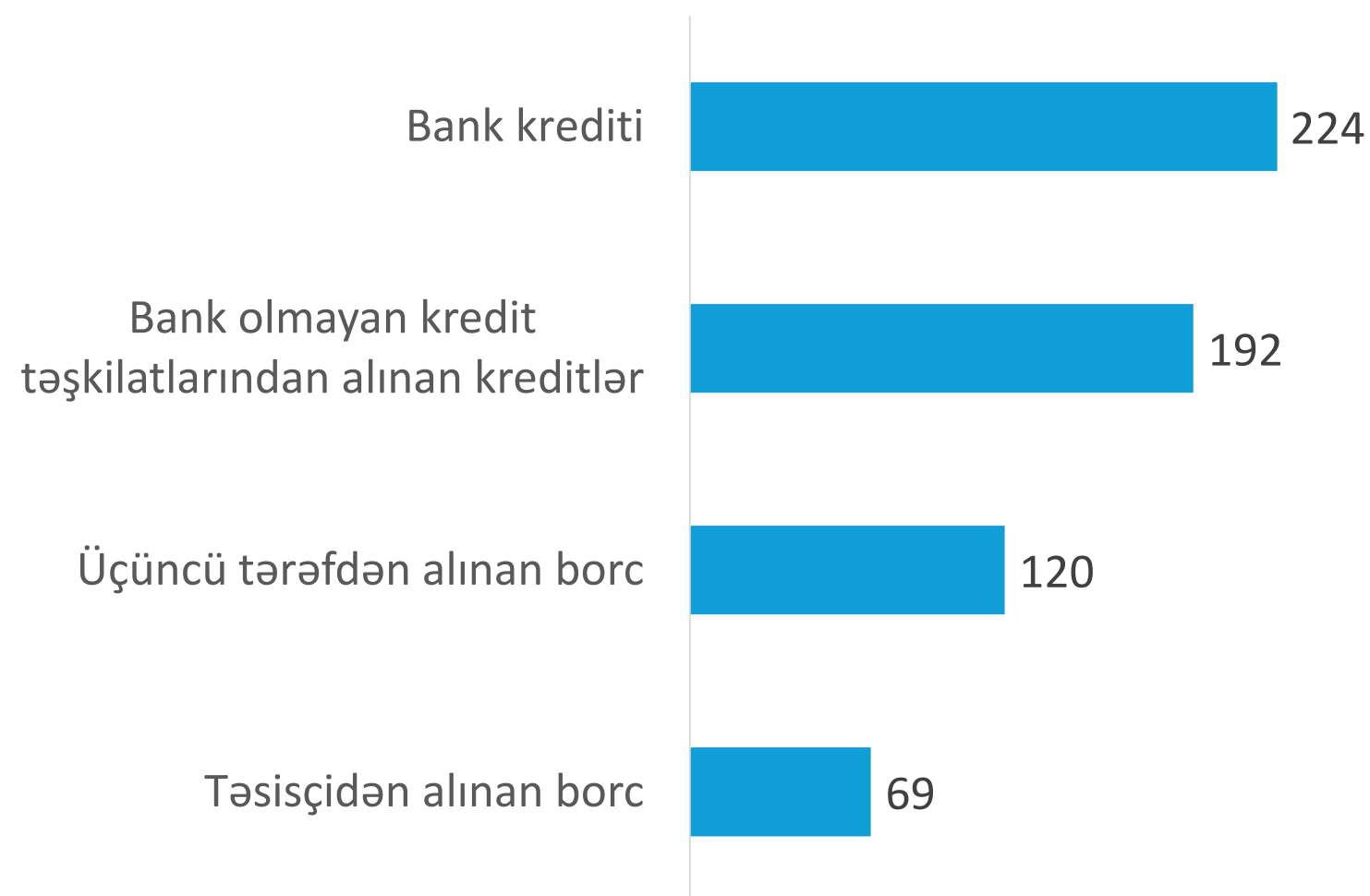
11.

Maliyyə fəaliyyətləri ilə bağlı aşağıdakılardan hansı sizin üçün daha önəmlidir (bir neçə cavab verilə bilər)?

	Say	Faiz
Pul vəsaitlərinin idarə edilməsi	386	63.8%
Maliyyə hesabatı və təhlili	268	44.3%
Risqlərin idarə edilməsi	235	38.8%
İnvestisiyaların qiymətləndirilməsi	148	24.5%
Qiymət strategiyaları	237	39.2%
Vergi menecmenti	147	24.3%
Digər	4	.3%

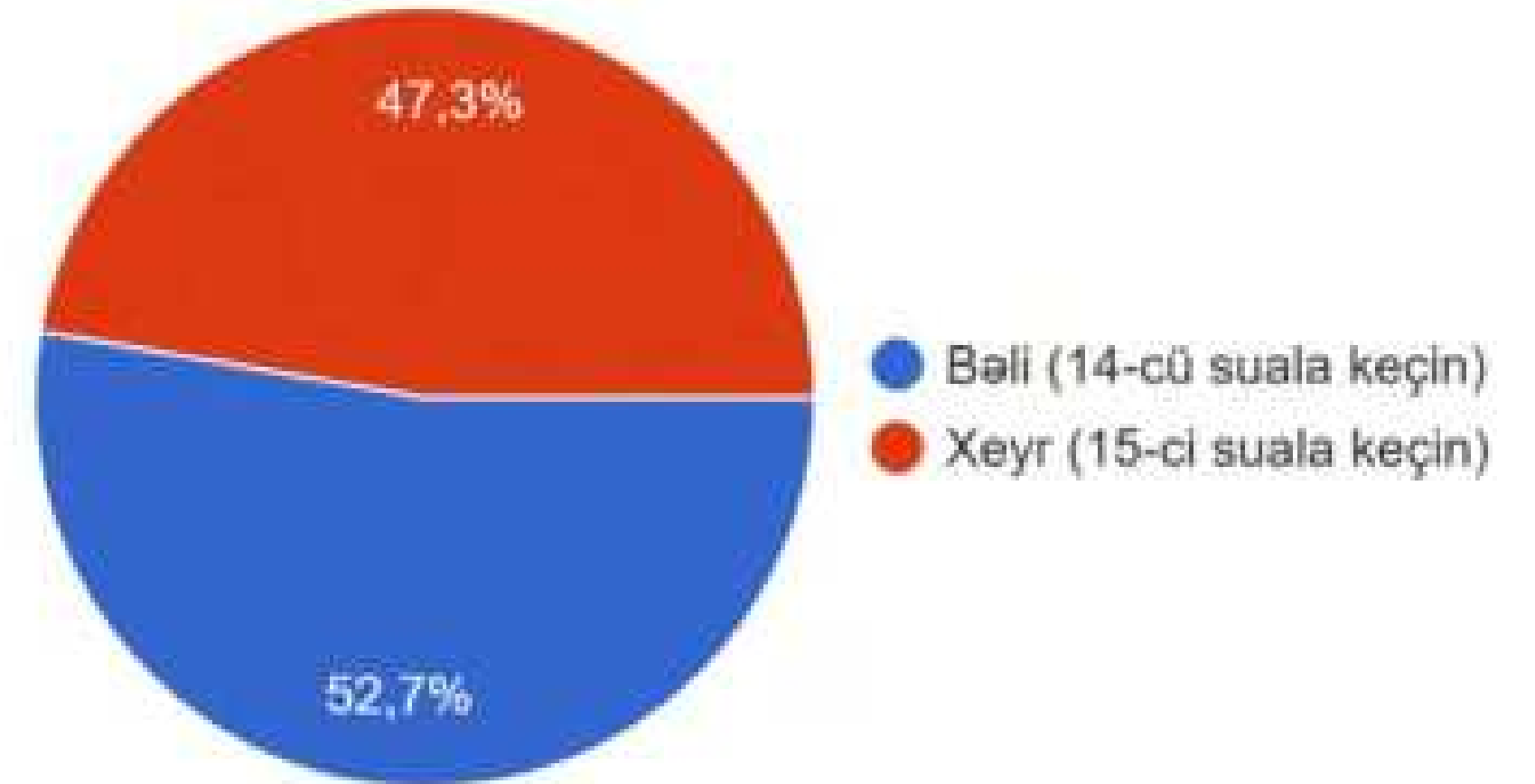
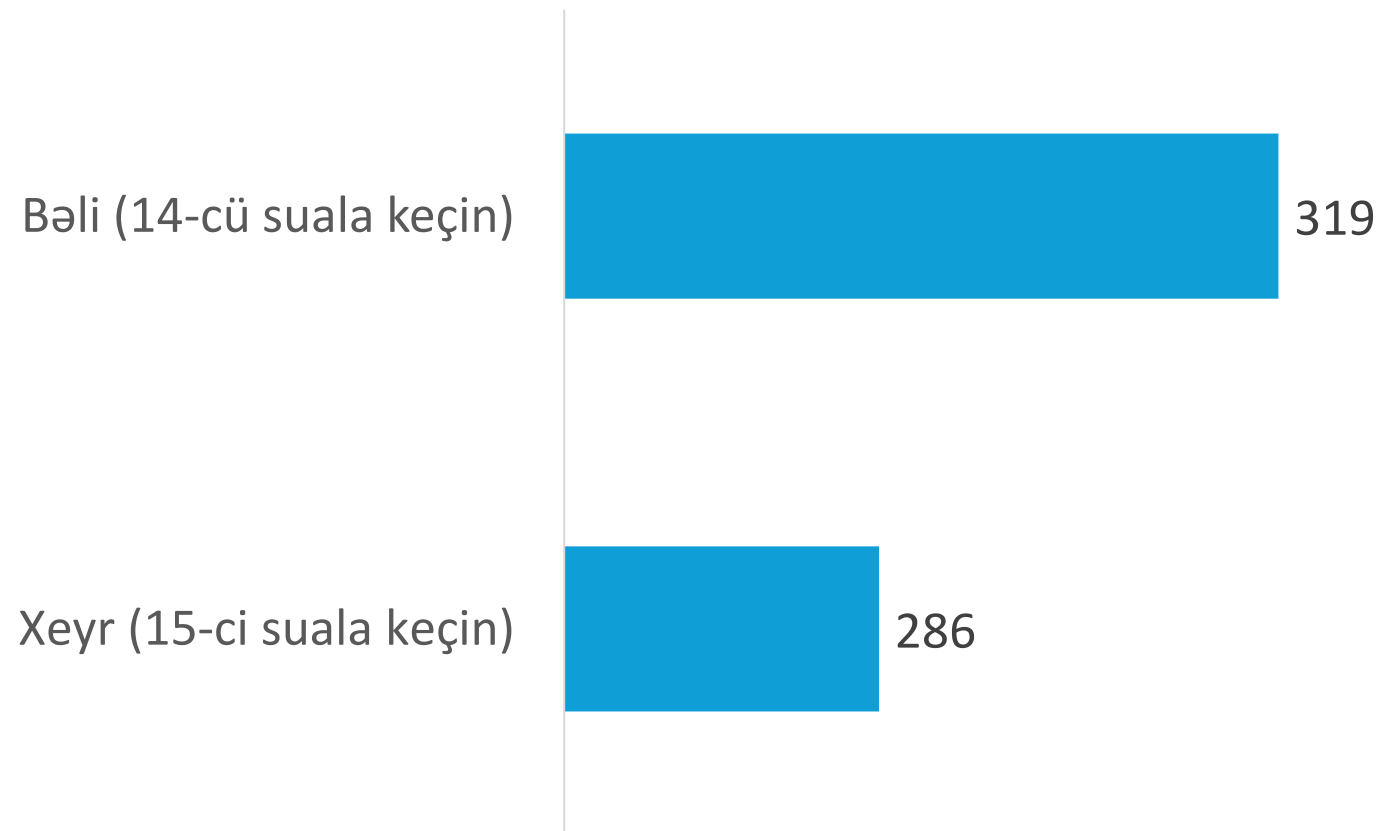
12.

Hansı maliyyə mənbəyini daha riskli hesab edirsiniz?

13.

Bank kreditlərindən istifadə edirsinizmi?

14.

Bank kreditlərini əsasən hansı məqsədlər üçün istifadə edirsiniz (bir neçə cavab seçilə bilər)?

	Say	Faiz
Müəssisənin böyüməsi	219	68.7%
Yeni investisiya qoyuluşları	125	39.2%
Əmək haqqı ödənişləri	62	19.4%
Yeni məhsulların inkişaf etdirilməsi	126	39.5%
Digər borc və öhdəliklərin aradan qaldırılması	97	30.4%
Digər	2	.6%

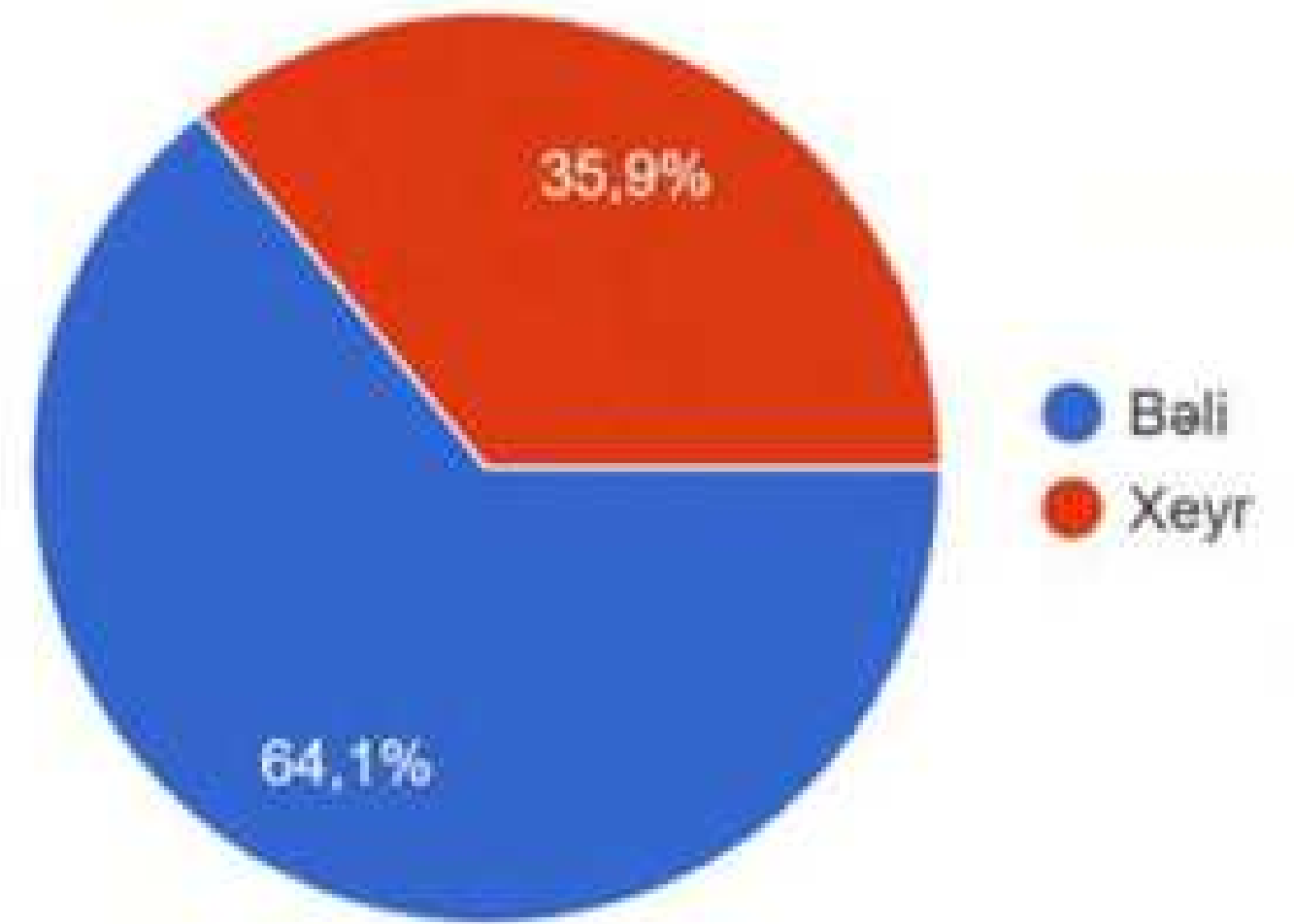
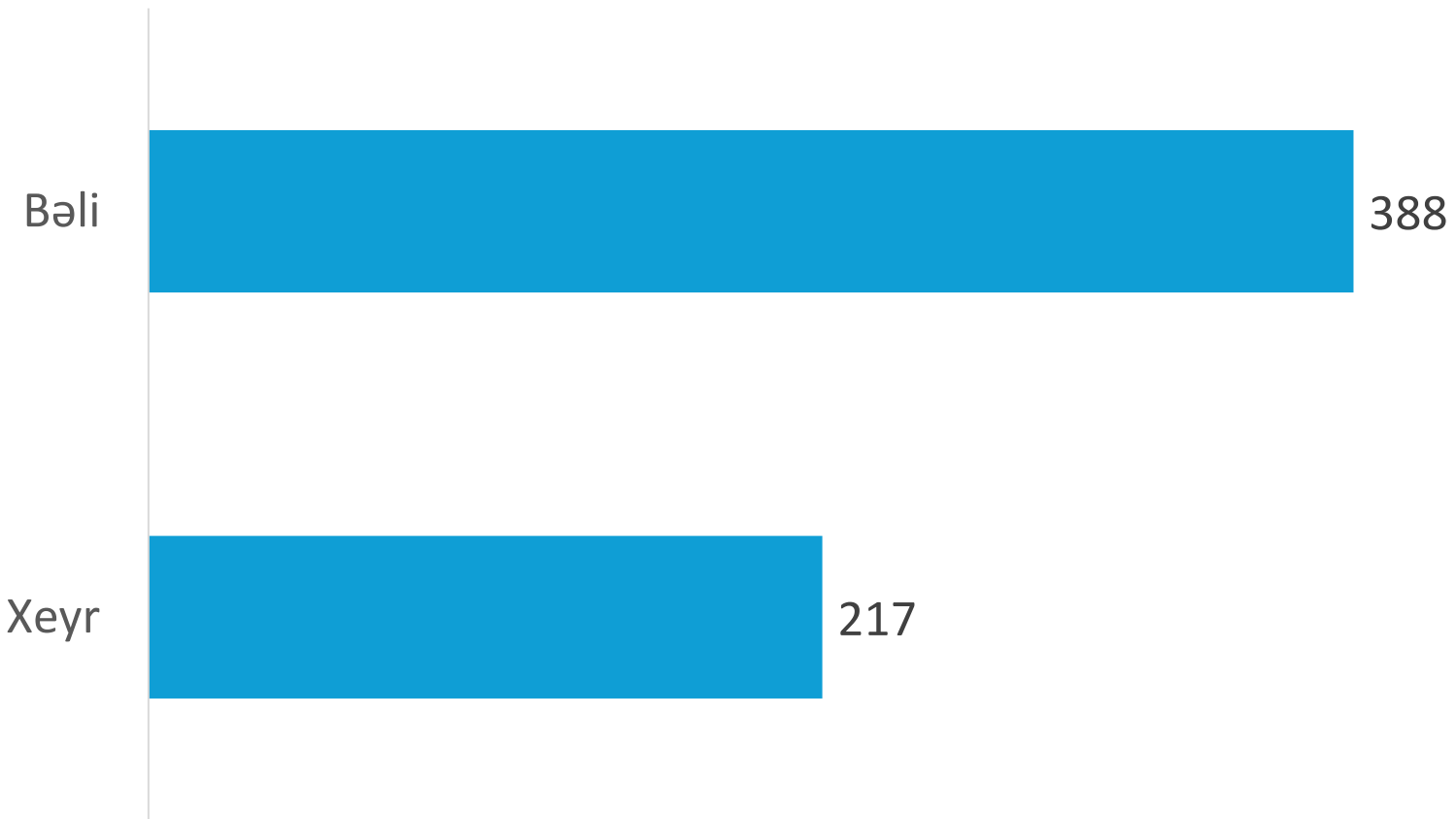
15.

Bank kreditlərindən istifadə etmirsinizsə, bunun səbəbləri nələrdir (bir neçə cavab seçilə bilər)?

	Say	Faiz
Faizlər yüksəkdir	282	46.6%
Qaydalar sərtidir	155	25.6%
Bürokratik əngəllər mövcuddur	115	19.0%
İstənilən miqdarda kredit verilmir	148	24.5%
Müəssisələrə güvənsizliyin olması	120	19.8%
Girovların istənilməsi	125	20.7%
Zaminə ehtiyacın duyulması	114	18.8%
İstifadə edirəm	195	32.2%
Digər	13	2,1%

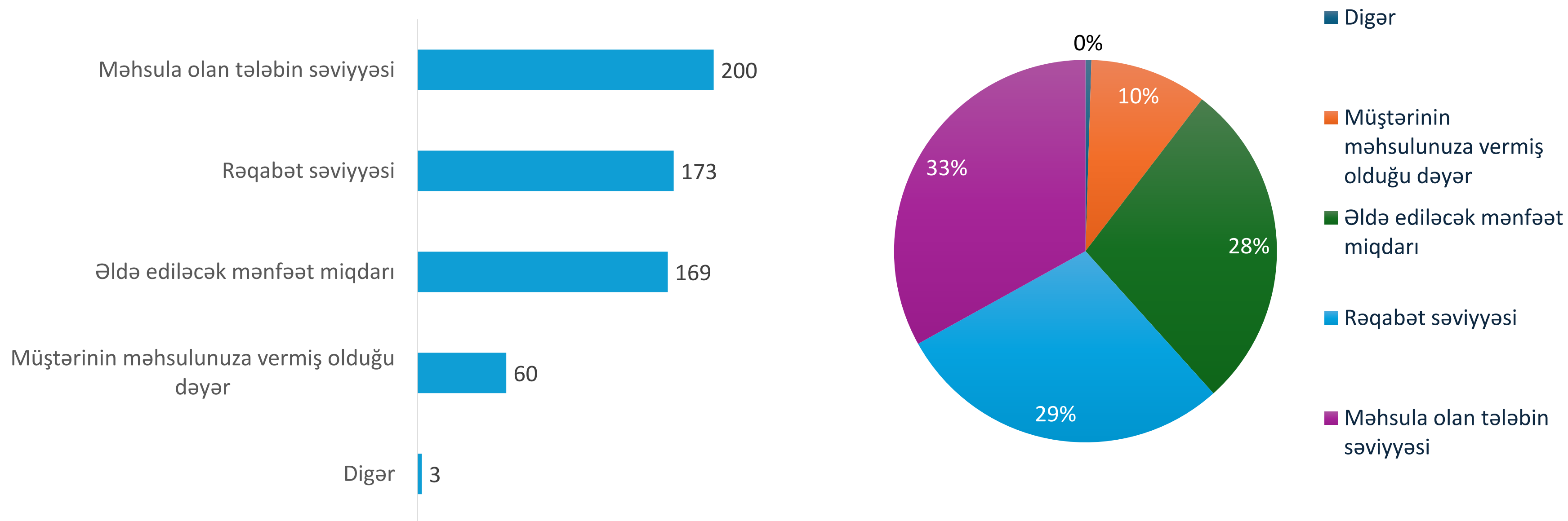
16.

Müəssisənizdə maliyyə proqnozlaşdırması işləri görülmürmü?

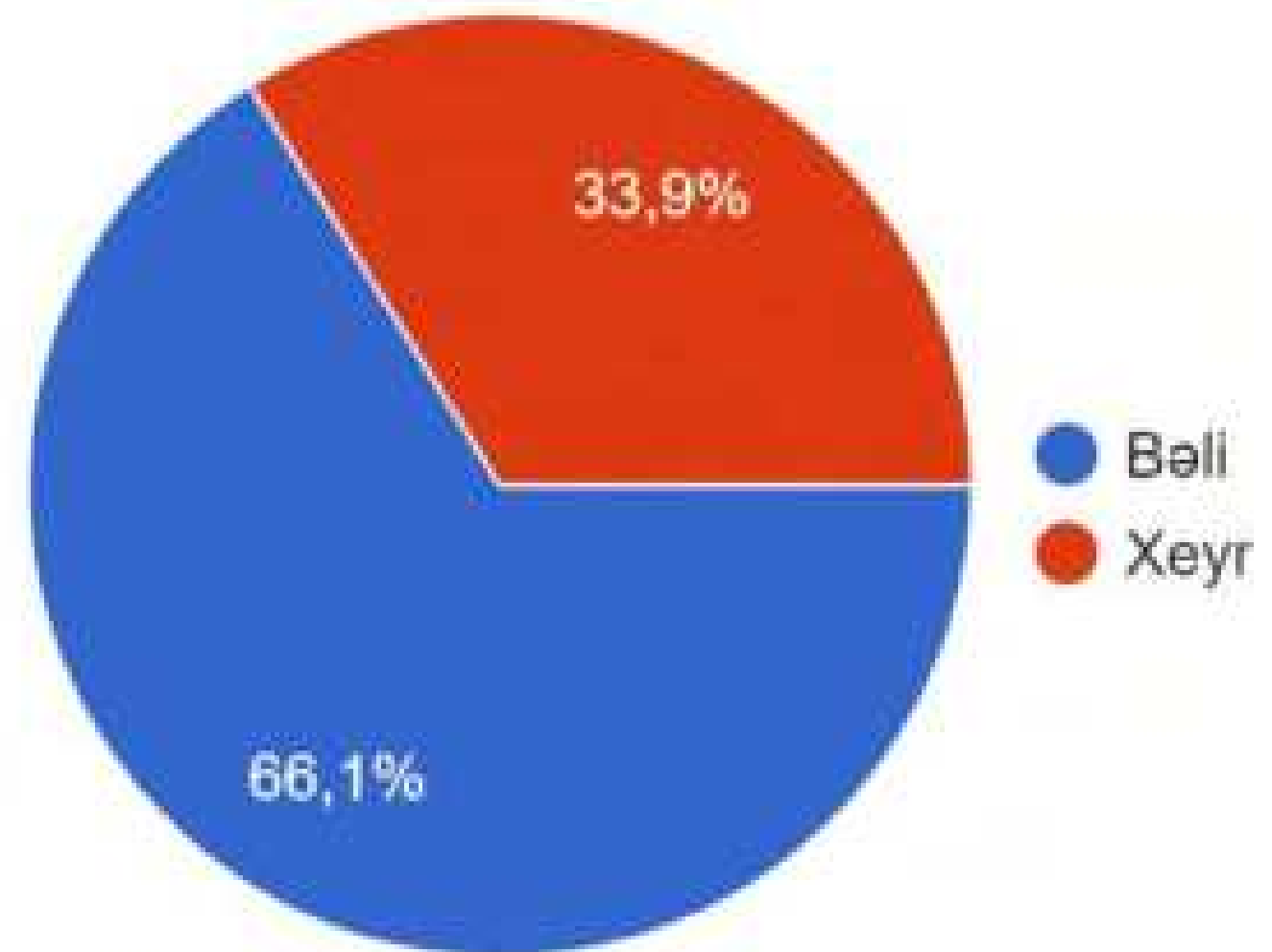
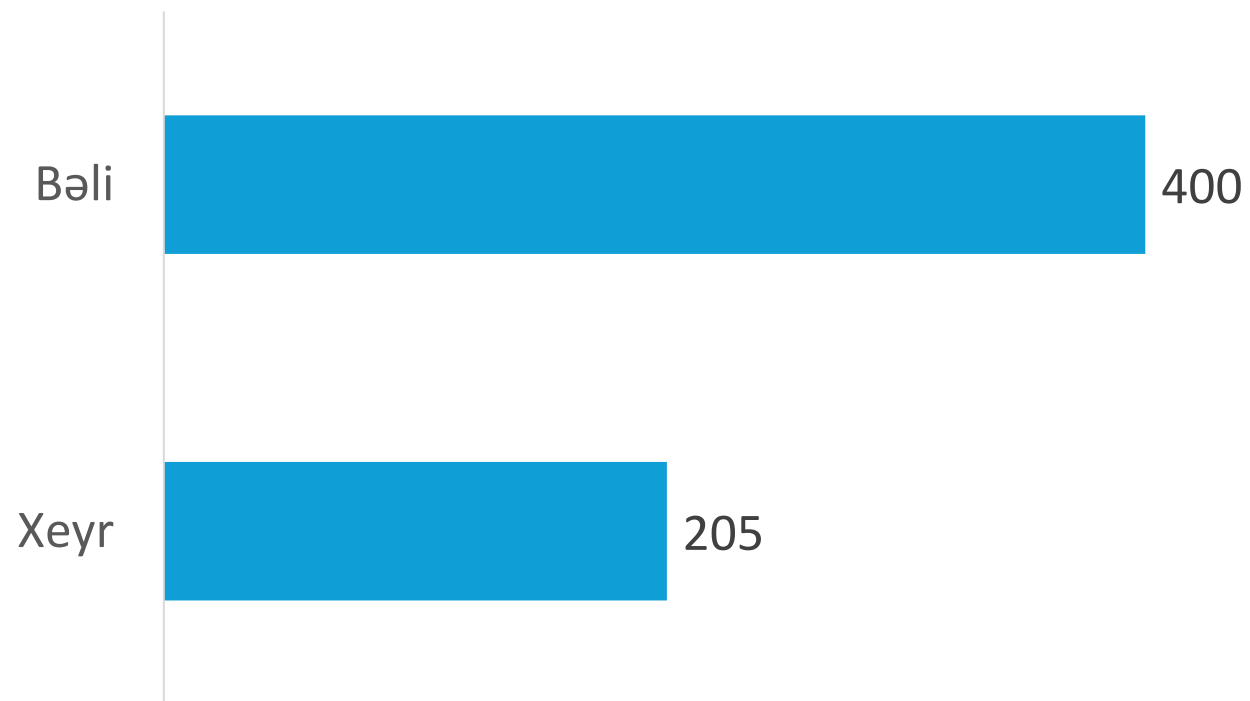
17.

Məhsulun qiyməti müəyyən edilərkən ən çox hansı məqama diqqət edirsiniz?

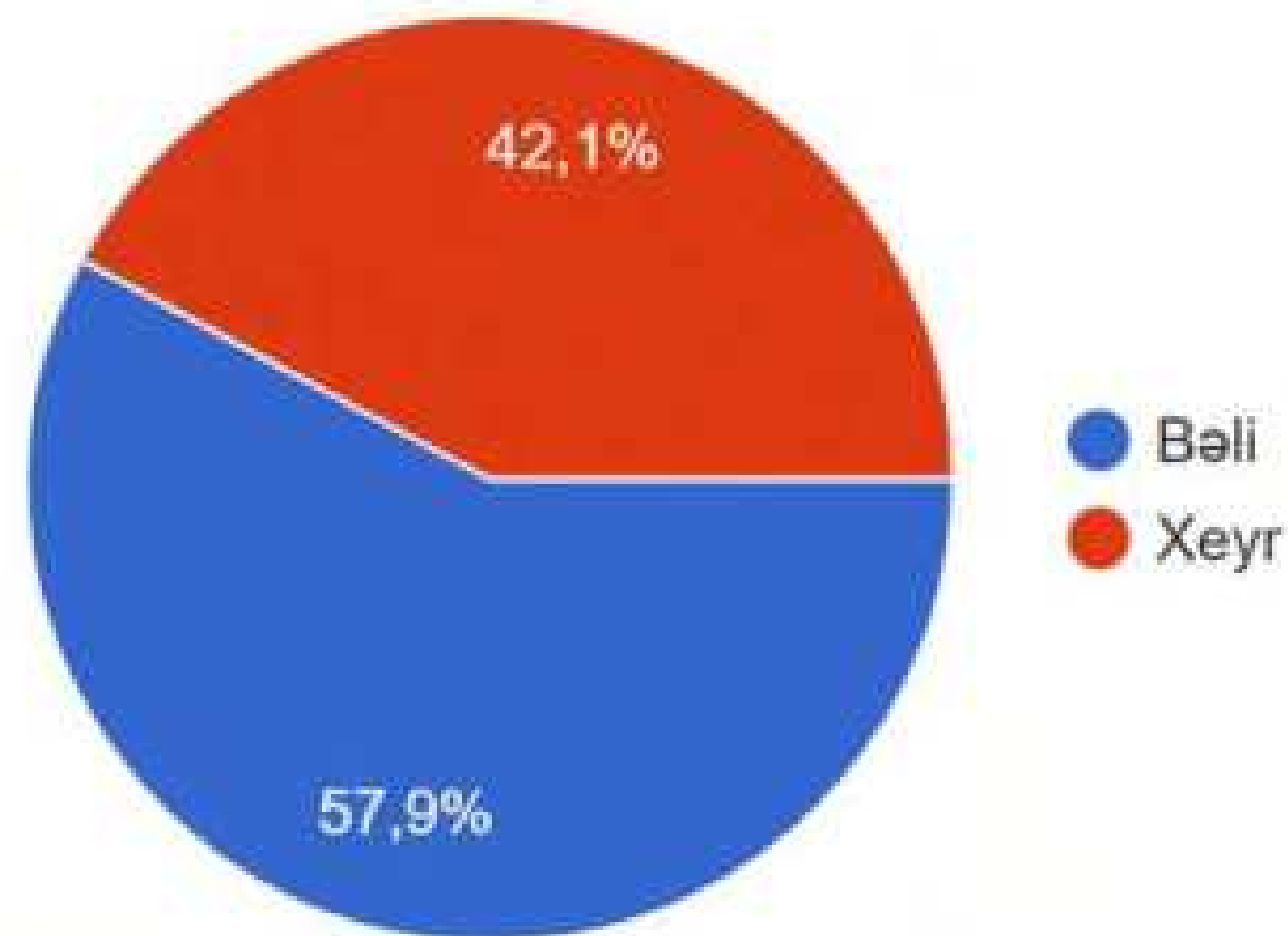
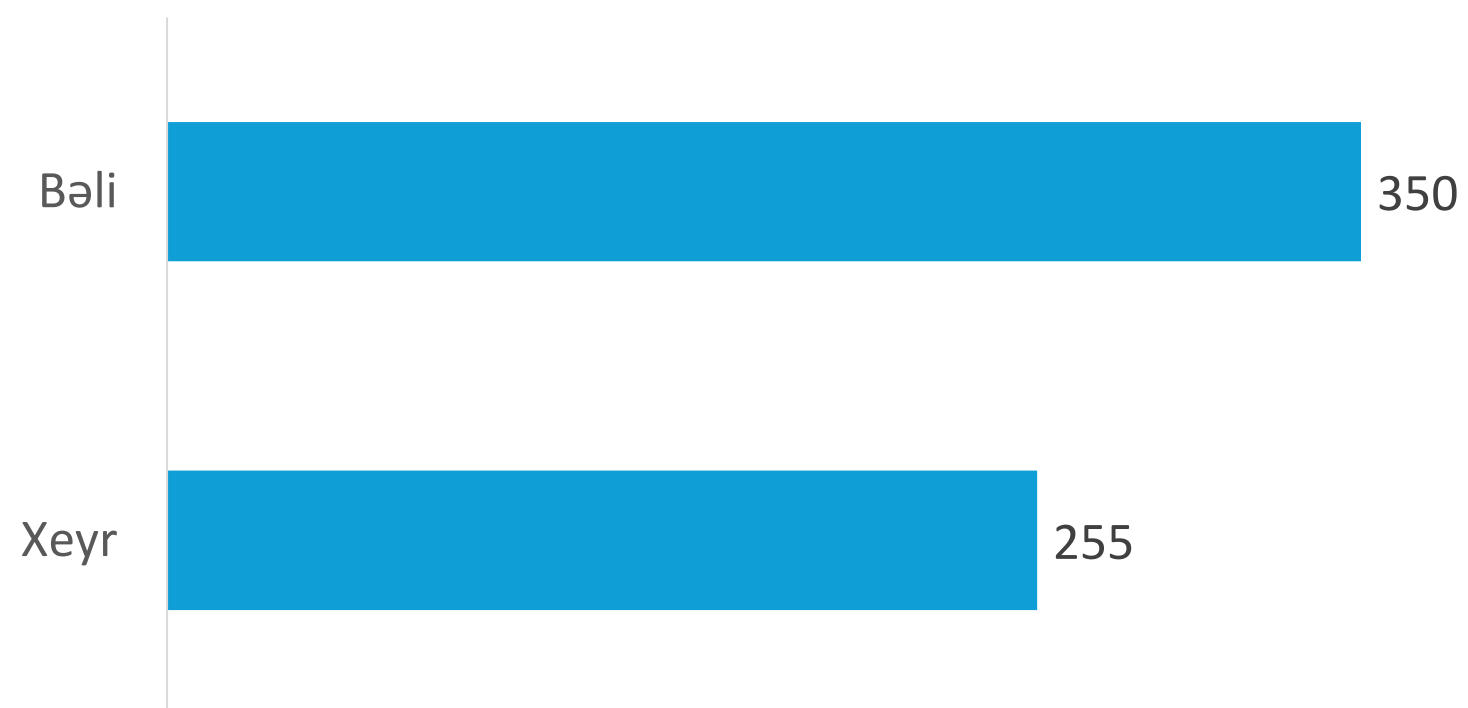
18.

Müəssisənin maliyyə vəziyyətinin optimallaşdırılması üçün risklərin ölçülməsi və idarə edilməsi planları hazırlanırmı?

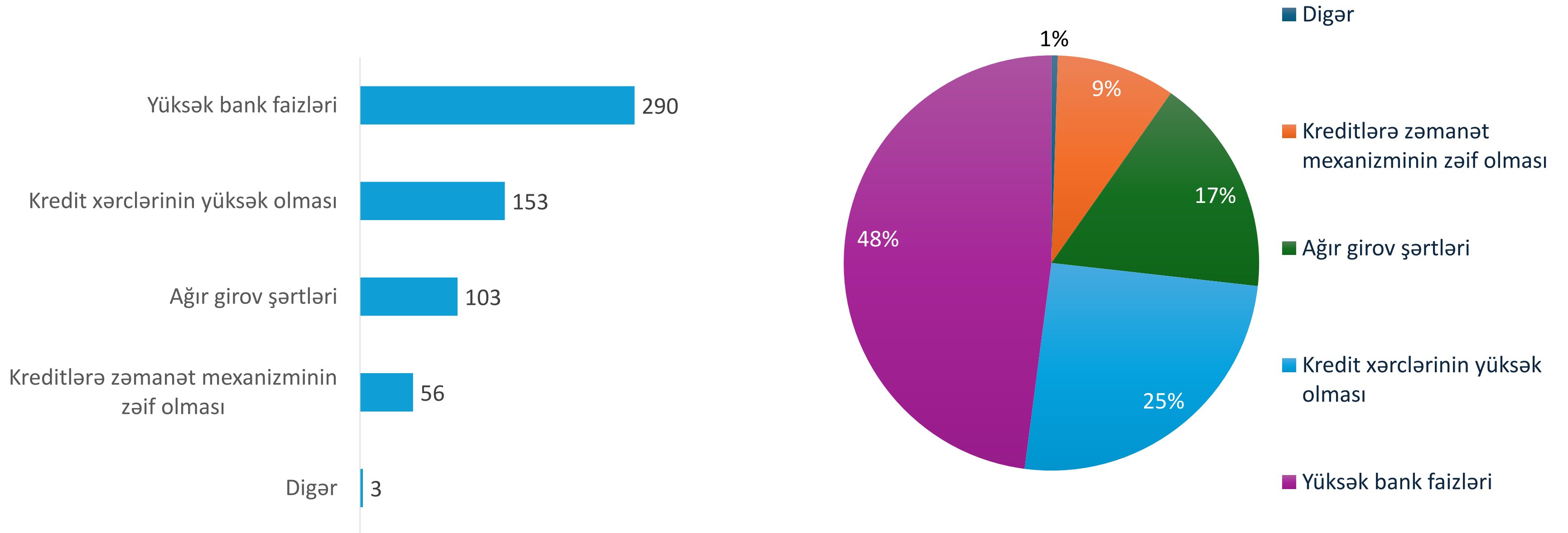
19.

Mikro, kiçik və orta sahibkarlığın maliyyə təminatı ilə bağlı aparılan tədbirlərdən razısınız mı?

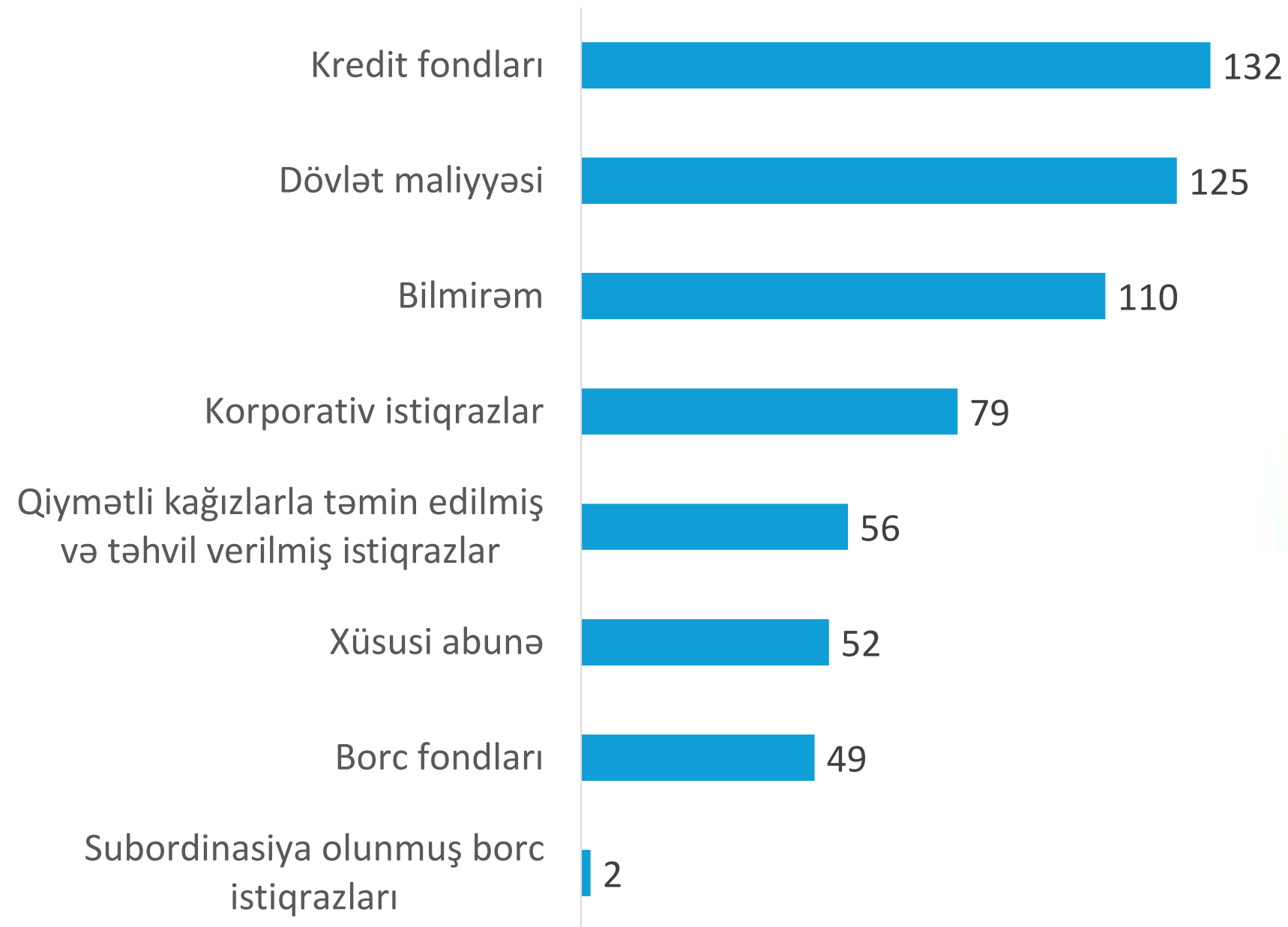
20.

Mikro, kiçik və orta sahibkarların maliyyə resurslarına çıxışına daha çox hansı amillər mane olur?

21.

KOB-ların alternativ maliyyələşdirmə alətlərindən kimi hansını üstün hesab edirsiniz?

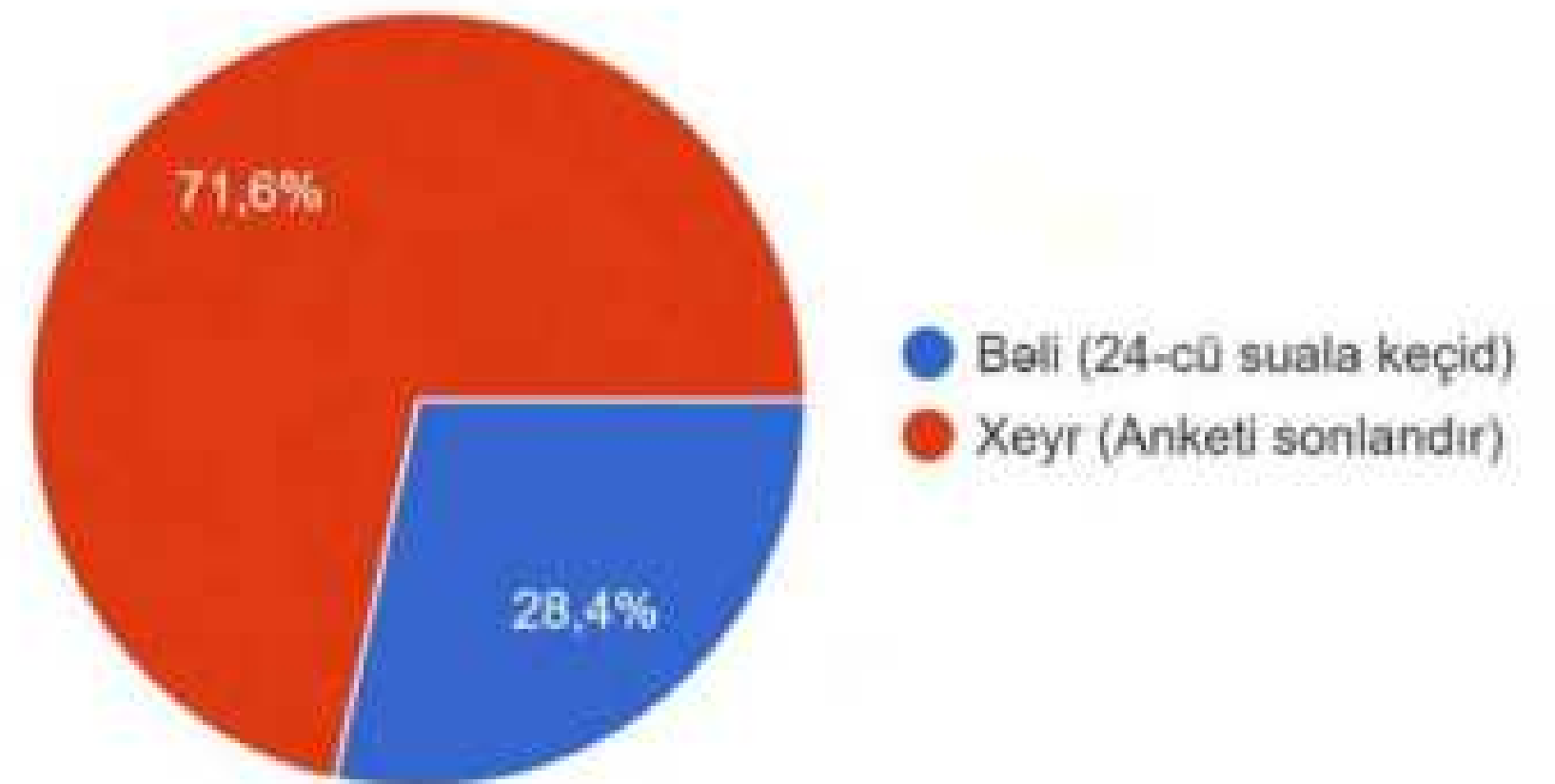
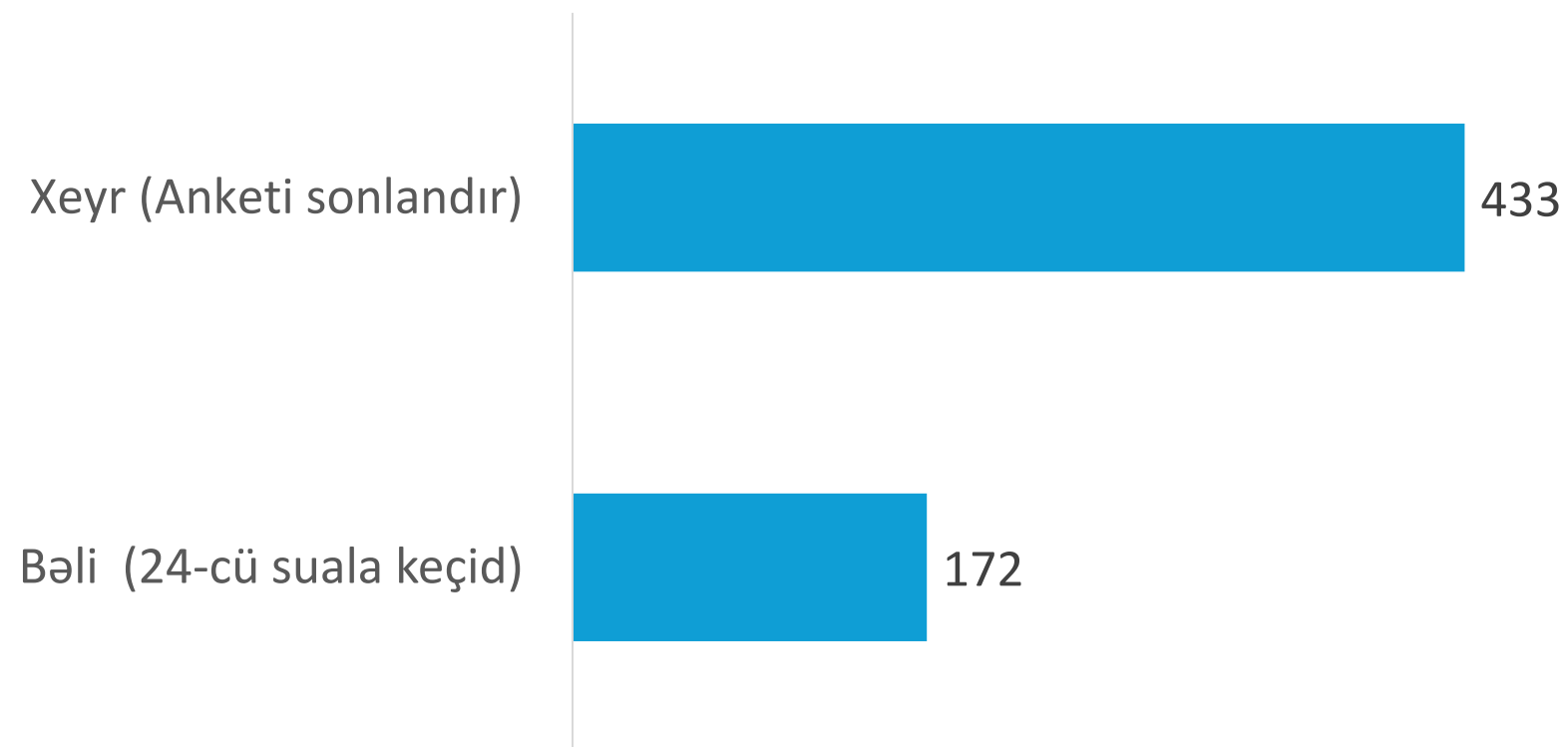
22.

Mikro, kiçik və orta sahibkarlığın maliyyə təchizatının yaxşılaşdırılması üçün hansı zəruri addımların atılmasını istərdiniz (bir neçə cavab seçə bilərsiniz)?

	Say	Faiz
Sahibkarlara maliyyə dəstəyinin verilməsi	350	57.9%
Vergi güzəştlərinin olması	358	59.2%
Səhmlərin alqı satqısının aparılmasının tətbiqi	175	28.9%
Güzəştli bank kreditlərinin verilməsi	299	49.4%
Dövlət dəstəyinin verilməsi	245	40.5%
Səhm bazarının aktiv hala gətirilməsi	88	14.5%
Digər	5	.8%

23.

Tenderlə bağlı fəaliyyətləri dəstəkləmək üçün alternativ maliyyə mənbələrindən istifadə etmisinizmi?

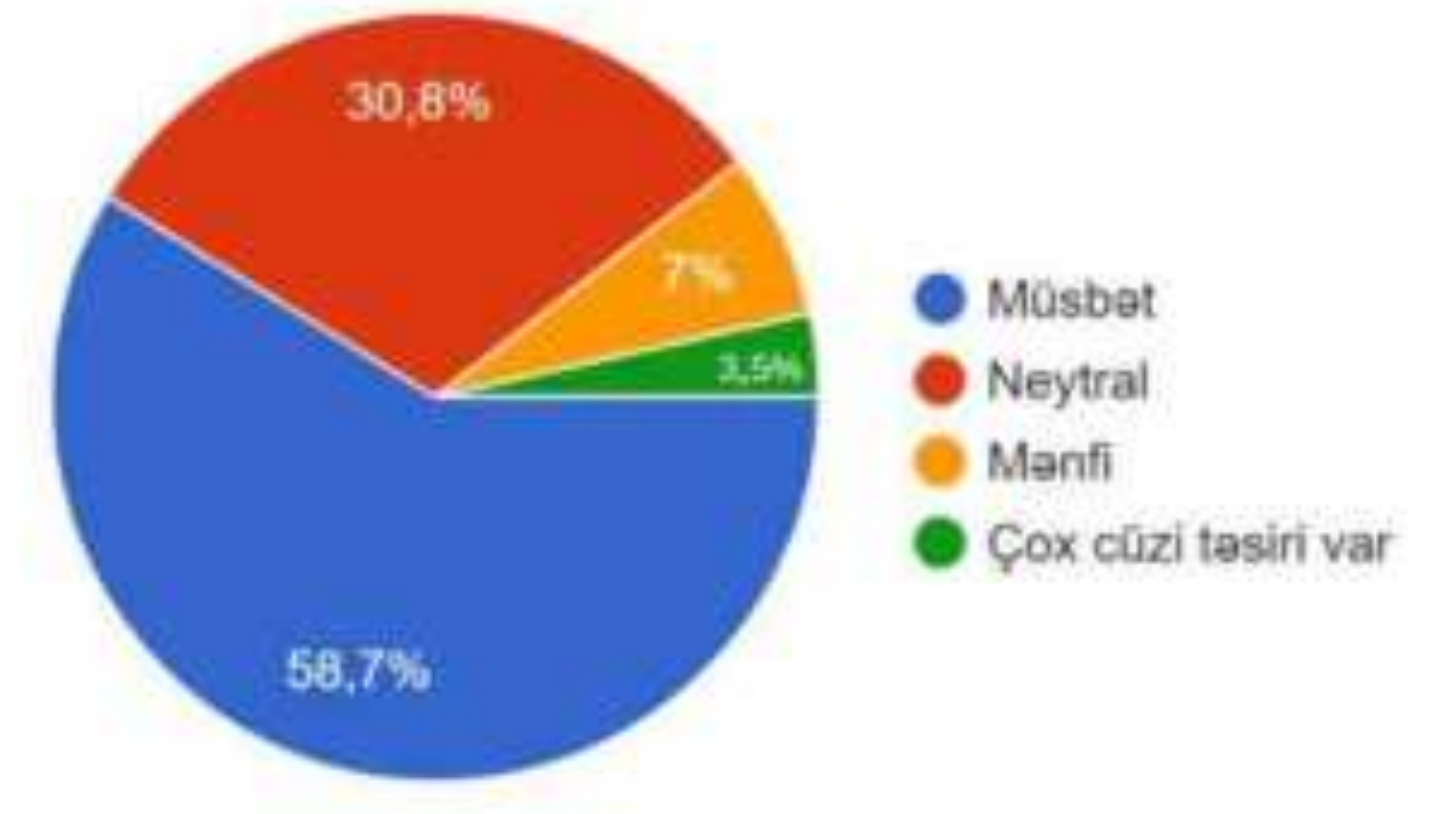
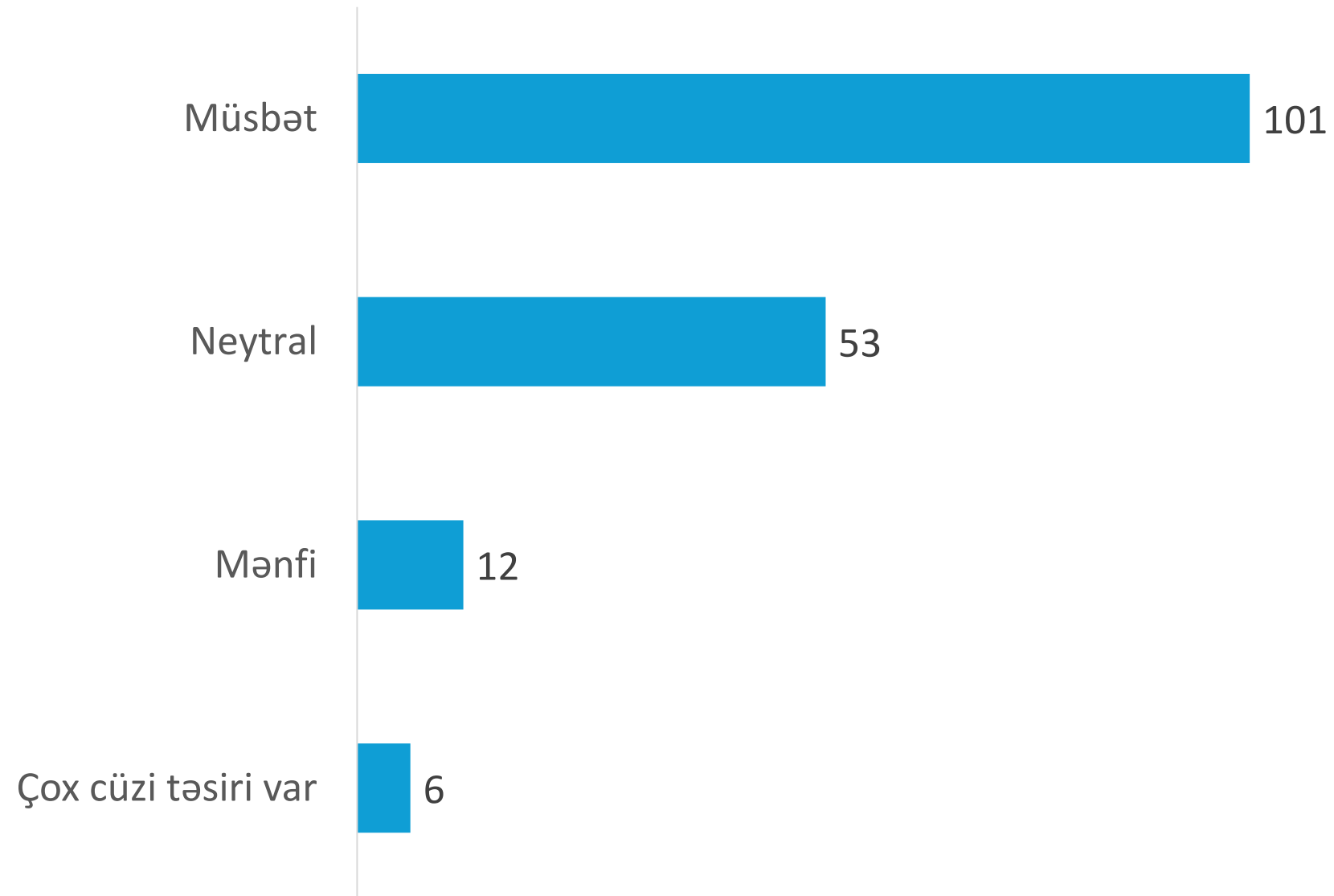
24.

Cavab bəlidirsə, tenderlə bağlı fəaliyyətlər üçün hansı alternativ maliyyə mənbələrindən istifadə etmişiniz?

	Say	Faiz
Təsisçidən borc alınır	50	29.1%
Bankdan kredit alınır	95	55.2%
Üçüncü tərəfdən borc alınır	68	39.5%
Bank olmayan kredit təşkilatlarına müraciət edilir	42	24.4%
Digər	2	1,2%

25.

Alternativ maliyyələşdirmədən istifadənin tenderləri uğurla udmaq qabiliyyətinizə təsirini necə görürsünüz?

Müəssisənin fəaliyyət göstərdiyi iqtisadi rayona görə çarpaz testlər

		2. Maliyyə fəaliyyəti ilə məşğul olan işçilərinizin bilik səviyyələri necədir?			
		Yaxşı	Normal	Kafi	Pis
İqtisadi Rayon	Bakı	51.4%	42.1%	6.4%	0.0%
	Naxçıvan	37.5%	57.5%	5.0%	0.0%
	Abşeron-Xızı	33.3%	51.1%	15.6%	0.0%
	Dağlıq Şirvan	73.0%	24.3%	0.0%	2.7%
	Gəncə-Daşkəsən	59.5%	24.3%	13.5%	2.7%
	Qarabağ	37.8%	46.7%	13.3%	2.2%
	Qazax-Tovuz	43.2%	43.2%	13.5%	0.0%
	Quba-Xaçmaz	40.5%	48.6%	8.1%	2.7%
	Lənkəran-Astara	41.7%	52.8%	2.8%	2.8%
	Mərkəzi Aran	44.4%	44.4%	8.3%	2.8%
	Mil-Muğan	39.5%	44.2%	14.0%	2.3%
	Şəki-Zaqatala	51.4%	40.0%	8.6%	0.0%
	Şirvan-Salyan	35.1%	48.6%	10.8%	5.4%

		6. Müəssisəniz maliyyə təminatı ilə bağlı aşağıdakılardan hansını üstünlük verir və ya nəzərdə tutur?				
		Təsisçidən borc alınır	Bankdan kredit alınır	Üçüncü tərəfdən borc alınır	Bank olmayan kredit təşkilatlarına müraciət edilir	Digər
İqtisadi Rayon	Bakı	51.4%	46.4%	17.9%	8.6%	5.0%
	Naxçıvan	27.5%	47.5%	55.0%	15.0%	0.0%
	Abşeron-Xızı	28.9%	55.6%	48.9%	28.9%	4.4%
	Dağlıq Şirvan	27.0%	51.4%	29.7%	45.9%	5.4%
	Gəncə-Daşkəsən	29.7%	70.3%	37.8%	24.3%	8.1%
	Qarabağ	46.7%	77.8%	48.9%	8.9%	2.2%
	Qazax-Tovuz	37.8%	75.7%	32.4%	21.6%	0.0%
	Quba-Xaçmaz	21.6%	59.5%	43.2%	24.3%	0.0%
	Lənkəran-Astara	19.4%	63.9%	30.6%	27.8%	2.8%
	Mərkəzi Aran	30.6%	58.3%	38.9%	38.9%	0.0%
	Mil-Muğan	18.6%	51.2%	48.8%	32.6%	0.0%
	Şəki-Zaqatala	25.7%	77.1%	45.7%	11.4%	0.0%
	Şirvan-Salyan	27.0%	67.6%	29.7%	18.9%	2.7%

		7. Maliyyəyə çıxış kanallarından daha çox hansından məlumatlısınız?							
		Sahibkarlığın inkişaf fondu tərəfindən verilən kreditlər	Maliyyə savadlılığı ilə bağlı	Korporasiya olaraq sahibkar birlikləri	Güzəştli bank kreditləri	Bankların təklif etdiyi alətlər	Kreditlərin bir hissəsinin dövlət tərəfindən qarşılınması	Subsidiyanın verilməsi	Digər
İqtisadi Rayon	Bakı	32.1%	27.9%	15.0%	40.7%	34.3%	7.1%	10.0%	2.9%
	Naxçıvan	12.5%	17.5%	20.0%	52.5%	52.5%	20.0%	2.5%	0.0%
	Abşeron-Xızı	28.9%	24.4%	24.4%	62.2%	48.9%	22.2%	13.3%	0.0%
	Dağlıq Şirvan	43.2%	45.9%	13.5%	35.1%	40.5%	18.9%	16.2%	0.0%
	Gəncə-Daşkəsən	37.8%	37.8%	27.0%	64.9%	73.0%	21.6%	18.9%	5.4%
	Qarabağ	48.9%	37.8%	24.4%	73.3%	64.4%	31.1%	20.0%	0.0%
	Qazax-Tovuz	67.6%	48.6%	40.5%	70.3%	32.4%	21.6%	16.2%	0.0%
	Quba-Xaçmaz	40.5%	18.9%	24.3%	59.5%	51.4%	21.6%	27.0%	0.0%
	Lənkəran-Astara	44.4%	16.7%	19.4%	61.1%	52.8%	25.0%	22.2%	2.8%
	Mərkəzi Aran	44.4%	30.6%	33.3%	58.3%	47.2%	25.0%	13.9%	0.0%
	Mil-Muğan	39.5%	32.6%	18.6%	41.9%	39.5%	9.3%	7.0%	4.7%
	Şəki-Zaqatala	60.0%	34.3%	37.1%	68.6%	51.4%	20.0%	8.6%	0.0%
	Şirvan-Salyan	48.6%	24.3%	35.1%	51.4%	54.1%	13.5%	16.2%	0.0%

10. Maliyyə ehtiyacları ilə əlaqədar hansı problemləri yaşayırsınız?

Güzaştlər yetərli deyil Dövlət dəstəyi hiss olunmur Vergilər yüksəkdir İnzibati süründürməçilik Problem yoxdur

İqtisadi Rayon

Bakı	42.9%	26.4%	43.6%	21.4%	23.6%
Naxçıvan	45.0%	40.0%	57.5%	32.5%	10.0%
Abşeron-Xızı	48.9%	40.0%	64.4%	26.7%	13.3%
Dağlıq Şirvan	67.6%	29.7%	43.2%	16.2%	18.9%
Gəncə-Daşkəsən	54.1%	37.8%	59.5%	45.9%	27.0%
Qarabağ	53.3%	62.2%	62.2%	44.4%	15.6%
Qazax-Tovuz	67.6%	62.2%	75.7%	27.0%	5.4%
Quba-Xaçmaz	59.5%	54.1%	56.8%	40.5%	13.5%
Lənkəran-Astara	75.0%	36.1%	77.8%	25.0%	2.8%
Mərkəzi Aran	41.7%	47.2%	55.6%	41.7%	11.1%
Mil-Muğan	48.8%	34.9%	46.5%	30.2%	16.3%
Şəki-Zaqatala	68.6%	28.6%	77.1%	34.3%	11.4%
Şirvan-Salyan	56.8%	27.0%	73.0%	24.3%	10.8%

		11. Maliyyə fəaliyyətləri ilə bağlı aşağıdakılardan hansı sizin üçün daha önəmlidir?						
		Pul vəsaitlərinin idarə edilməsi	Maliyyə hesabatı və təhlili	Risqlərin idarə edilməsi	İnvestisiyaların qiymətləndirilməsi	Qiymət strategiyaları	Vergi menecmenti	Digər
İqtisadi Rayon	Bakı	67.9%	56.4%	45.7%	22.9%	33.6%	21.4%	.7%
	Naxçıvan	45.0%	37.5%	35.0%	17.5%	30.0%	22.5%	0.0%
	Abşeron-Xızı	46.7%	53.3%	40.0%	24.4%	33.3%	28.9%	0.0%
	Dağlıq Şirvan	73.0%	32.4%	21.6%	29.7%	43.2%	24.3%	0.0%
	Gəncə-Daşkəsən	67.6%	35.1%	43.2%	24.3%	54.1%	24.3%	2.7%
	Qarabağ	60.0%	46.7%	44.4%	35.6%	48.9%	28.9%	0.0%
	Qazax-Tovuz	75.7%	62.2%	45.9%	29.7%	48.6%	16.2%	0.0%
	Quba-Xaçmaz	75.7%	24.3%	29.7%	29.7%	32.4%	24.3%	0.0%
	Lənkəran-Astara	69.4%	36.1%	38.9%	16.7%	44.4%	36.1%	2.8%
	Mərkəzi Aran	58.3%	27.8%	41.7%	27.8%	47.2%	25.0%	0.0%
	Mil-Muğan	44.2%	37.2%	20.9%	11.6%	37.2%	20.9%	0.0%
	Şəki-Zaqatala	77.1%	54.3%	34.3%	25.7%	40.0%	28.6%	2.9%
	Şirvan-Salyan	67.6%	37.8%	45.9%	27.0%	32.4%	21.6%	0.0%

		13. Bank kreditlərindən istifadə edirsinizmi?	
		Bəli	Xeyr
İqtisadi Rayon	Bakı	46.4%	53.6%
	Naxçıvan	42.5%	57.5%
	Abşeron-Xızı	42.2%	57.8%
	Dağlıq Şirvan	43.2%	56.8%
	Gəncə-Daşkəsən	45.9%	54.1%
	Qarabağ	68.9%	31.1%
	Qazax-Tovuz	40.5%	59.5%
	Quba-Xaçmaz	64.9%	35.1%
	Lənkəran-Astara	63.9%	36.1%
	Mərkəzi Aran	63.9%	36.1%
	Mil-Muğan	65.1%	34.9%
	Şəki-Zaqatala	62.9%	37.1%
	Şirvan-Salyan	51.4%	48.6%

		14. Bank kreditlərini əsasən hansı məqsədlər üçün istifadə edirsiniz?				
		Müəssisənin böyüməsi	Yeni investisiya qoyuluşları	Əmək haqqı ödənişləri	Yeni məhsulların inkişaf etdirilməsi	Digər borc və öhdəliklərin aradan qaldırılması
İqtisadi Rayon	Bakı	60.0%	44.6%	18.5%	46.2%	26.2%
	Naxçıvan	64.7%	41.2%	35.3%	29.4%	17.6%
	Abşeron-Xızı	68.4%	52.6%	26.3%	47.4%	57.9%
	Dağlıq Şirvan	62.5%	25.0%	6.3%	31.3%	12.5%
	Gəncə-Daşkəsən	70.6%	35.3%	23.5%	47.1%	11.8%
	Qarabağ	64.5%	48.4%	22.6%	32.3%	45.2%
	Qazax-Tovuz	86.7%	20.0%	13.3%	40.0%	20.0%
	Quba-Xaçmaz	66.7%	54.2%	25.0%	50.0%	37.5%
	Lənkəran-Astara	78.3%	26.1%	13.0%	17.4%	30.4%
	Mərkəzi Aran	78.3%	43.5%	17.4%	47.8%	30.4%
	Mil-Muğan	67.9%	25.0%	14.3%	42.9%	28.6%
	Şəki-Zaqatala	81.8%	40.9%	18.2%	40.9%	27.3%
	Şirvan-Salyan	63.2%	31.6%	21.1%	26.3%	42.1%

		15. Bank kreditlərindən istifadə etmirsinizsə, bunun səbəbləri nələrdir (bir neçə cavab seçilə bilər)?								
		Faizlər yüksəkdir	Qaydalar sərtidir	Bürokratik əngəllər mövcuddur	İstənilən miqdarda kredit verilmir	Müəssisələrə güvənsizliyin olması	Girovların istənilməsi	Zaminə ehtiyacın duyulması	İstifadə edirəm	Digər
İqtisadi Rayon	Bakı	54.3%	18.6%	10.7%	15.7%	15.0%	20.0%	11.4%	27.9%	5.0%
	Naxçıvan	37.5%	15.0%	10.0%	22.5%	27.5%	20.0%	20.0%	22.5%	2.5%
	Abşeron-Xızı	40.0%	17.8%	11.1%	24.4%	13.3%	8.9%	17.8%	33.3%	0.0%
	Dağlıq Şirvan	62.2%	35.1%	21.6%	29.7%	18.9%	18.9%	37.8%	21.6%	0.0%
	Gəncə-Daşkəsən	40.5%	29.7%	18.9%	29.7%	16.2%	21.6%	24.3%	40.5%	0.0%
	Qarabağ	37.8%	26.7%	33.3%	31.1%	31.1%	26.7%	22.2%	40.0%	0.0%
	Qazax-Tovuz	45.9%	40.5%	40.5%	40.5%	24.3%	24.3%	13.5%	27.0%	0.0%
	Quba-Xaçmaz	45.9%	29.7%	27.0%	32.4%	35.1%	21.6%	18.9%	35.1%	0.0%
	Lənkəran-Astara	47.2%	36.1%	16.7%	16.7%	13.9%	11.1%	16.7%	44.4%	2.8%
	Mərkəzi Aran	41.7%	25.0%	30.6%	27.8%	27.8%	36.1%	30.6%	30.6%	2.8%
	Mil-Muğan	39.5%	20.9%	18.6%	20.9%	18.6%	18.6%	16.3%	27.9%	0.0%
	Şəki-Zaqatala	45.7%	28.6%	11.4%	20.0%	11.4%	14.3%	14.3%	48.6%	2.9%
Şirvan-Salyan	51.4%	32.4%	18.9%	29.7%	16.2%	29.7%	21.6%	32.4%	0.0%	

		19. Mikro, kiçik və orta sahibkarlığın maliyyə təminatı ilə bağlı aparılan tədbirlərdən razısınız mı?	
		Bəli	Xeyr
İqtisadi Rayon	Bakı	55.0%	45.0%
	Naxçıvan	55.0%	45.0%
	Abşeron-Xızı	60.0%	40.0%
	Dağlıq Şirvan	67.6%	32.4%
	Gəncə-Daşkəsən	62.2%	37.8%
	Qarabağ	53.3%	46.7%
	Qazax-Tovuz	70.3%	29.7%
	Quba-Xaçmaz	45.9%	54.1%
	Lənkəran-Astara	69.4%	30.6%
	Mərkəzi Aran	44.4%	55.6%
	Mil-Muğan	72.1%	27.9%
	Şəki-Zaqatala	54.3%	45.7%
Şirvan-Salyan	48.6%	51.4%	

		20. Mikro, kiçik və orta sahibkarların maliyyə resurslarına çıxışına daha çox hansı amillər mane olur?				
		Yüksək bank faizləri	Kredit xərclərinin yüksək olması	Ağır girov şərtləri	Kreditlərə zəmanət mexanizminin zəif olması	Digər
İqtisadi Rayon	Bakı	48.6%	20.7%	21.4%	7.1%	2.1%
	Naxçıvan	30.0%	32.5%	25.0%	12.5%	0.0%
	Abşeron-Xızı	48.9%	26.7%	13.3%	11.1%	0.0%
	Dağlıq Şirvan	54.1%	24.3%	16.2%	5.4%	0.0%
	Gəncə-Daşkəsən	37.8%	27.0%	21.6%	13.5%	0.0%
	Qarabağ	35.6%	35.6%	15.6%	13.3%	0.0%
	Qazax-Tovuz	59.5%	13.5%	18.9%	8.1%	0.0%
	Quba-Xaçmaz	24.3%	32.4%	24.3%	18.9%	0.0%
	Lənkəran-Astara	66.7%	22.2%	2.8%	8.3%	0.0%
	Mərkəzi Aran	50.0%	27.8%	13.9%	8.3%	0.0%
	Mil-Muğan	44.2%	34.9%	11.6%	9.3%	0.0%
	Şəki-Zaqatala	74.3%	14.3%	11.4%	0.0%	0.0%
	Şirvan-Salyan	54.1%	24.3%	13.5%	8.1%	0.0%

		22. Mikro, kiçik və orta sahibkarlığın maliyyə təchizatının yaxşılaşdırılması üçün hansı zəruri addımların atılmasını istərdiniz?						
		Sahibkarlara maliyyə dəstəyinin verilməsi	Vergi güzəştlərinin olması	Səhmlərin alqı satqısının aparılmasının tətbiqi	Güzəştlı bank kreditlərinin verilməsi	Dövlət dəstəyinin verilməsi	Səhm bazarının aktiv hala gətirilməsi	Digər
İqtisadi Rayon	Bakı	62.9%	55.0%	10.0%	43.6%	35.0%	12.9%	1.4%
	Naxçıvan	40.0%	67.5%	22.5%	47.5%	50.0%	10.0%	0.0%
	Abşeron-Xızı	46.7%	46.7%	28.9%	40.0%	40.0%	11.1%	0.0%
	Dağlıq Şirvan	54.1%	43.2%	24.3%	40.5%	35.1%	24.3%	0.0%
	Gəncə-Daşkəsən	45.9%	73.0%	45.9%	62.2%	35.1%	27.0%	2.7%
	Qarabağ	57.8%	62.2%	51.1%	60.0%	46.7%	17.8%	0.0%
	Qazax-Tovuz	73.0%	75.7%	35.1%	62.2%	43.2%	8.1%	0.0%
	Quba-Xaçmaz	59.5%	62.2%	32.4%	54.1%	37.8%	10.8%	0.0%
	Lənkəran-Astara	61.1%	66.7%	30.6%	44.4%	50.0%	25.0%	0.0%
	Mərkəzi Aran	69.4%	58.3%	41.7%	55.6%	50.0%	16.7%	0.0%
	Mil-Muğan	51.2%	41.9%	30.2%	41.9%	39.5%	7.0%	0.0%
	Şəki-Zaqatala	57.1%	68.6%	42.9%	62.9%	40.0%	8.6%	0.0%
	Şirvan-Salyan	64.9%	64.9%	29.7%	45.9%	37.8%	16.2%	0.0%

24. Cavab bəlidirsə, tenderlə bağlı fəaliyyətlər üçün hansı alternativ maliyyə mənbələrindən istifadə etmişiniz?

Təsisçidən borc alınır	Bankdan kredit alınır	Üçüncü tərəfdən borc alınır	Bank olmayan kredit təşkilatlarına müraciət edilir
------------------------	-----------------------	-----------------------------	--

İqtisadi Rayon	Bakı	46.4%	28.6%	39.3%	17.9%
	Naxçıvan	0.0%	83.3%	33.3%	33.3%
	Abşeron-Xızı	20.0%	40.0%	80.0%	0.0%
	Dağlıq Şirvan	37.5%	37.5%	18.8%	37.5%
	Gəncə-Daşkəsən	30.0%	80.0%	30.0%	10.0%
	Qarabağ	5.9%	82.4%	41.2%	5.9%
	Qazax-Tovuz	25.0%	75.0%	37.5%	37.5%
	Quba-Xaçmaz	31.3%	56.3%	50.0%	37.5%
	Lənkəran-Astara	33.3%	58.3%	41.7%	16.7%
	Mərkəzi Aran	25.0%	56.3%	43.8%	25.0%
	Mil-Muğan	31.3%	56.3%	56.3%	25.0%
	Şəki-Zaqatala	50.0%	70.0%	20.0%	30.0%
	Şirvan-Salyan	8.3%	41.7%	33.3%	41.7%

Müəssisənin işçi sayına
görə çarpaz testlər

		2. Maliyyə fəaliyyəti ilə məşğul olan işçilərinizin bilik səviyyələri necədir?			
		Yaxşı	Normal	Kafi	Pis
Müəssisənizdə neçə nəfər işçi çalışır?	1-10 (mikro)	47.3%	41.1%	10.1%	1.5%
	11-50 (Kiçik)	41.1%	49.7%	8.1%	1.0%
	51-250 (Orta)	52.8%	38.9%	5.6%	2.8%

		6. Müəssisəniz maliyyə təminatı ilə bağlı aşağıdakılardan hansını üstünlük verir və ya nəzərdə tutur?				
		Təsisçidən borc alınır	Bankdan kredit alınır	Üçüncü tərəfdən borc alınır	Bank olmayan kredit təşkilatlarına müraciət edilir	Digər
Müəssisənizdə neçə nəfər işçi çalışır?	1-10 (mikro)	34.2%	60.7%	34.8%	19.0%	2.4%
	11-50 (Kiçik)	33.0%	59.4%	39.6%	21.3%	2.0%
	51-250 (Orta)	34.7%	50.0%	30.6%	29.2%	6.9%

		7. Maliyyəyə çıxış kanallarından daha çox hansından məlumatlısınız?							
		Sahibkarlığın inkişaf fondu tərəfindən verilən kreditlər	Maliyyə savadlılığı ilə bağlı	Korporasiya olaraq sahibkar birlikləri	Güzəştli bank kreditləri	Bankların təklif etdiyi alətlər	Kreditlərin bir hissəsinin dövlət tərəfindən qarşılanması	Subsidiyanın verilməsi	Digər
Müəssisənizdə neçə nəfər işçi çalışır?	1-10 (mikro)	43.2%	29.8%	22.3%	56.3%	45.8%	12.5%	11.6%	1.5%
	11-50 (Kiçik)	37.6%	27.4%	25.4%	54.3%	50.3%	23.9%	19.3%	1.5%
	51-250 (Orta)	33.3%	38.9%	25.0%	44.4%	43.1%	25.0%	9.7%	1.4%

		10. Maliyyə ehtiyacları ilə əlaqədar hansı problemləri yaşayırsınız?				
		Güzəştlər yetərli deyil	Dövlət dəstəyi hiss olunmur	Vergilər yüksəkdir	İnzibati süründürməçilik	Problem yoxdur
Müəssisənizdə neçə nəfər işçi çalışır?	1-10 (mikro)	55.7%	38.4%	58.9%	31.0%	14.3%
	11-50 (Kiçik)	52.3%	40.1%	58.9%	28.9%	14.2%
	51-250 (Orta)	47.2%	33.3%	50.0%	27.8%	25.0%

		11. Maliyyə fəaliyyətləri ilə bağlı aşağıdakılardan hansı sizin üçün daha önəmlidir?						
		Pul vəsaitlərinin idarə edilməsi	Maliyyə hesabatı və təhlili	Risqlərin idarə edilməsi	İnvestisiyaların qiymətləndirilməsi	Qiymət strategiyaları	Vergi menecmenti	Digər
Müəssisənizdə neçə nəfər işçi çalışır?	1-10 (mikro)	67.3%	41.7%	36.3%	21.7%	38.1%	26.2%	.6%
	11-50 (Kiçik)	61.9%	47.2%	39.6%	28.4%	39.6%	20.8%	.5%
	51-250 (Orta)	52.8%	48.6%	48.6%	26.4%	43.1%	25.0%	1.4%

		13. Bank kreditlərindən istifadə edirsinizmi?	
		Bəli	Xeyr
Müəssisənizdə neçə nəfər işçi çalışır?	1-10 (mikro)	51.2%	48.8%
	11-50 (Kiçik)	55.3%	44.7%
	51-250 (Orta)	52.8%	47.2%

		14. Bank kreditlərini əsasən hansı məqsədlər üçün istifadə edirsiniz?					
		Müəssisənin böyüməsi	Yeni investisiya qoyuluşları	Əmək haqqı ödənişləri	Yeni məhsulların inkişaf etdirilməsi	Digər borc və öhdəliklərin aradan qaldırılması	Digər
Müəssisənizdə neçə nəfər işçi çalışır?	1-10 (mikro)	76.2%	36.0%	15.7%	40.1%	29.7%	76.2%
	11-50 (Kiçik)	63.3%	43.1%	22.0%	33.9%	30.3%	63.3%
	51-250 (Orta)	50.0%	42.1%	28.9%	52.6%	34.2%	50.0%

		15. Bank kreditlərindən istifadə etmirsinizsə, bunun səbəbləri nələrdir?								
		Faizlər yüksəkdir	Qaydalar sərtidir	Bürokratik əngəllər mövcuddur	İstənilən miqdarda kredit verilmir	Müəssisələrə güvənsizliyin olması	Girovların istənilməsi	Zaminə ehtiyacın duyulması	İstifadə edirəm	Digər
Müəssisəni zdə neçə nəfər işçi çalışır?	1-10 (mikro)	52.1%	28.3%	18.8%	27.4%	17.0%	18.5%	19.3%	31.8%	1.2%
	11-50 (Kiçik)	43.1%	26.4%	19.3%	23.4%	25.9%	24.9%	19.8%	29.4%	3.0%
	51-250 (Orta)	30.6%	11.1%	19.4%	13.9%	16.7%	19.4%	13.9%	41.7%	1.4%

		19. Mikro, kiçik və orta sahibkarlığın maliyyə təminatı ilə bağlı aparılan tədbirlərdən razısınız mı?	
		Bəli	Xeyr
Müəssisənizdə neçə nəfər işçi çalışır?	1-10 (mikro)	58.0%	42.0%
	11-50 (Kiçik)	58.4%	41.6%
	51-250 (Orta)	55.6%	44.4%

		20. Mikro, kiçik və orta sahibkarların maliyyə resurslarına çıxışına daha çox hansı amillər mane olur?				
		Yüksək bank faizləri	Kredit xərclərinin yüksək olması	Ağır girov şərtləri	Kreditlərə zəmanət mexanizminin zəif olması	Digər
Müəssisənizdə neçə nəfər işçi çalışır?	1-10 (mikro)	50.6%	26.5%	15.2%	6.8%	.9%
	11-50 (Kiçik)	46.2%	24.9%	17.8%	11.2%	0.0%
	51-250 (Orta)	40.3%	20.8%	23.6%	15.3%	0.0%

22. Mikro, kiçik və orta sahibkarlığın maliyyə təchizatının yaxşılaşdırılması üçün hansı zəruri addımların atılmasını istərdiniz?

		Sahibkarlara maliyyə dəstəyinin verilməsi	Vergi güzəştlərinin olması	Səhmlərin alqı satqısının aparılmasının tətbiqi	Güzəştlı bank kreditlərinin verilməsi	Dövlət dəstəyinin verilməsi	Səhm bazarının aktiv hala gətirilməsi	Digər
Müəssisənizdə neçə nəfər işçi çalışır?	1-10 (mikro)	61.6%	60.4%	26.5%	51.8%	41.4%	12.8%	.3%
	11-50 (Kiçik)	53.8%	56.9%	35.0%	46.7%	42.1%	17.8%	.5%
	51-250 (Orta)	53.8%	56.9%	35.0%	46.7%	42.1%	17.8%	.5%

		24. Cavab bəlidirsə, tenderlə bağlı fəaliyyətlər üçün hansı alternativ maliyyə mənbələrindən istifadə etmişiniz?			
		Təsisçidən borc alınır	Bankdan kredit alınır	Üçüncü tərəfdən borc alınır	Bank olmayan kredit təşkilatlarına müraciət edilir
Müəssisənizdə neçə nəfər işçi çalışır?	1-10 (mikro)	32.1%	48.7%	38.5%	20.5%
	11-50 (Kiçik)	22.9%	65.7%	37.1%	25.7%
	51-250 (Orta)	37.5%	45.8%	50.0%	33.3%

04

Təhlillərə

Uyğun Müvafiq

Təkliflər

TƏKLİF 1

Maliyyə fəaliyyəti ilə məşğul olan sahibkarlarlıq subyektlərinə maliyyə təlimlərinin keçirilməsi bu sahədə müsbət təsirini verəcəkdir.

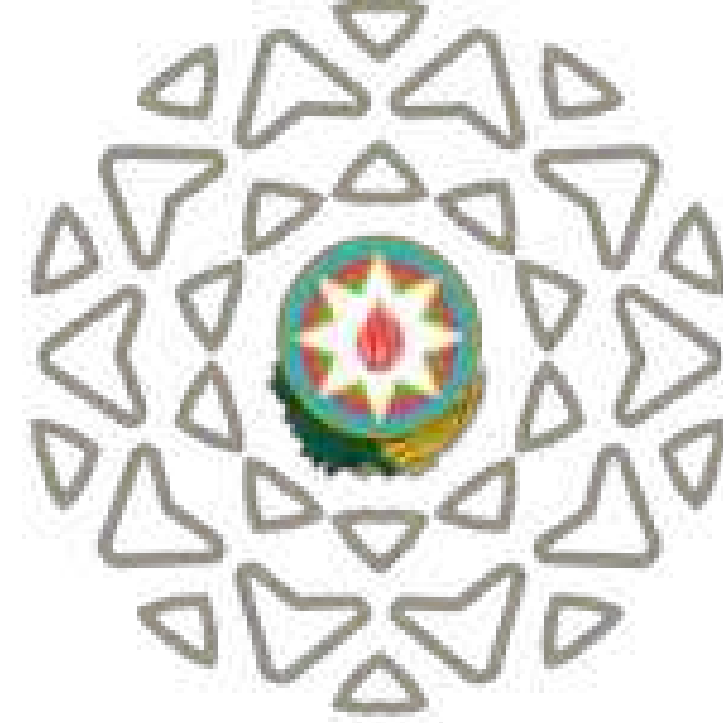
TƏKLİF 2

KOB subyektlərinə maliyyəyə çıxış kanalları haqqında az məlumatlı olduqları alternativlər haqqında maarifləndirici görüşlər təşkil olunmalıdır.

TƏKLİF 3

KOB subyektlərinin əksəriyyəti vergi ilə bağlı problem yaşamaqdadır. KOB subyektlərinə güzəştlərin verilməsi üçün Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi, vergi məsələsinə yenidən baxılması üçün Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi Yanında Dövlət Vergi Xidməti qarşısında bu məsələlərin qaldırılması və müzakirəsi zəruridir.

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
İQTİSADİYYAT NAZİRLİYİ YANINDA
DÖVLƏT VERGİ XİDMƏTİ**

TƏKLİF 4

KOB subyektlərinin bank kreditləri ilə ən əsas problemləri kredit faizlərinin yüksək olmasıdır. KOB subyektləri üçün güzəştli kreditlərin verilməsi, bank faizlərinin daha münasib həddə endirilməsi məsələsi Azərbaycan Banklar Assosiasiyası ilə müzakirə edilə bilər. Kredit faizlərinin endirilməsi KOB subyektlərinin istənilən miqdarda kredit əldə etmə probleminə də öz müsbət təsirini göstərəcəkdir. Eyni zamanda bu problemlər mikro, kiçik və orta sahibkarların maliyyə resurlarına çıxışını da əngəlləməkdədir.

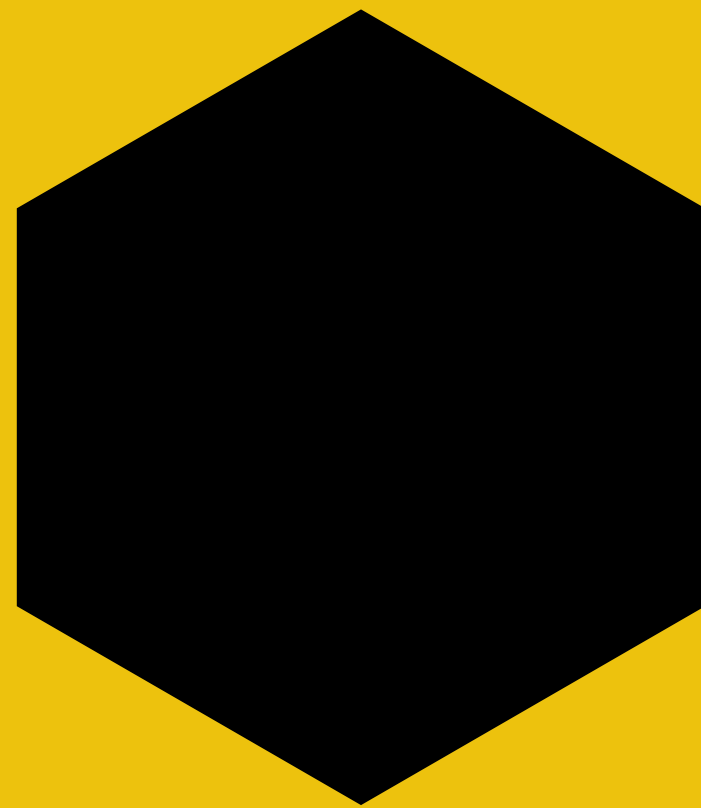
TƏKLİF 5: Sahibkarlara və xüsusilə də mikro sahibkarlara maliyyə dəstəyi verilməlidir.
TƏKLİF 6: KOB subyektlərinə kreditlər güzəştli şərtlərlə verilməlidir.

TƏKLİF 7

- Tenderlə bağlı fəaliyyətləri dəstəkləmək üçün alternativ maliyyə mənbələrindən istifadə ilə bağlı KOB-lar əsasən borclanmağa üstünlük verirlər. Bu da onların maliyyə strukturunun zəifliyinin göstəricisi ola bilməkdədir. KOB-ların maliyyə strukturunun gücləndirilməsi üçün dövlət dəstəyinin verilməsi, yuxarıda qeyd edilən təkliflərin nəzərə alınması məqsədəuyğun olardı.

TƏKLİF 8

- Tenderlərlə bağlı KOB-ların məlumatlandırılması, iştirak şərtləri ilə əlaqədar təlimatlandırıcı videoroliklərin və təlim proqramlarının hazırlanıb təqdim edilməsi məqsədəuyğun olardı.

Təşəkkürlər